PERŞEMBE
25 EYLÜL 1930
5 inci sene, No 1661
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN

2 nci sahifede :
1— Tarihi tefrikamız: Abdülhamit 2- Harici ve son haberler
3 üncü sahifede
1— Lokantacılar boykot yapmağa hazırlanıyorlar
2— İntihap cetvelleri bu akşam askıdan indirilecek
3— Selim Rag'p Bey bin lira kefaletle tahliye edildi
4— Heybeli sanatoryomu tevsi edilmiştir
4 üncü sahifede
1— Felek
2— Hikâye
3— Mekteplilerden

Büyük Millet Meclisinde bugün hararetli münakasalara intizar ediliyor..

İktısadî buhran

Lloyd George (Loyt Corc), geçen gün, "işsizler dünyası" başlığı altında, dikkate değer bir yazı neşretti. Bu yazının mevzuu, "İngilteredeki Almanya'daki, Amerika'daki büyük ve her gün miktarı artan işsizliktir. Halbuki bu üç memleket, modern ser mayenin, modern istihsalin en büyük yurtlarıdır. Dünyadaki iktısadî vaziyete göz gezdirmek tenezzülünde bulunmıyan karşı taraf iktısatçıları; İngiltereden, Almanyadan, Amerikadan çok başka olan memleketimizin buhranını yalnız türk hükûmetinin maliye politikası ile izah etmek yolunu tutmuş bulunuyorlar. Düşünemiyorlar ki: Türkiye, Lozan sulhüne kadar, kapılarını arkasına kadar ecnebilere açmış, gümrük politikasından mahrum, ödünç para ile geçinen bir memleketti. Osmanlı padişahlığının bu liberal iktısadîyatı, Türkelini beynelmilel sermayenin yağma yerine çevirmişti. Böyle memleketlere, isterse siyasî istiklâlleri olsun, çok mânalı bir sözle, "yağma müstemlekeleri" derler. Cümhuriyet hükûmetinin iktısadî yükselişimiz için bir şey yapmamış olduğunu söylemek cesaretinde bulunanlar; Lozan sulhünün başlıbaşına bir iktısadî muvaffakiyet olduğunu kavrıyamıyacak derecede muhakemeden mahrumdurlar. Derin sezilmiş iktısat politikası, türk topraklarında, Cümhuriyetle başlar. Ondan evvel, Türkiye'de, yalnız saray ve devlet masrafı iktısadîyatı vardır. Buna da "halk iktısadîyatı" demezler, Karşılıksız kâğıt para çıkaracak kadar "para" nın ne olduğunu anlamamış bir Osmanlı devletinden daha ince iktısadî teşebbüsler beklemek, zaten, çok fazla bir muhakemeyi gafleti sayılabilir. Cümhuriyet hükûmeti; iktısadî varlığı asırlarca beynelmilel sermaye tarafından emilmiş bir memleketi, Türkiyeyi, bütün dünyada en sert bir buhran hüküm sürerken mucizeli bir üfürükle Amerika ve İngiltere derecesine çıkaramazdı. Hattâ, buna bile muvaffak olsaydı, gene iktısadî buhranla karşılaşmış bulunacaktık. Her memleketin iktısadî buhranı, kendi iktısadî yapısına göredir. Dünya harbinden sonra, yer yüzünün iktısadî çehresi çok değişmiştir. Memleketimizdeki iktısadî işlerin mahiyetini anlamak için dünya iktısadîyatına göz gezdirmek icap eder. İktısat işleri pazarda kavun seçmeğe benzemez. Borsa, telgraf, telefon, telsiz hüküm süren bir devirde, hiç şüphesiz, eski Babil'in eski Mısırın kapalı pazarları yoktur. Paranın faizini, bir çok şeylerin fiyatını ecnebi sermayesinin hareketini, devlet adamından ziyade, dünyadaki vaziyet idare eder. Pamuk fıyatının, buğday fiyatının, v.s., düşmemesi için devlet ne yapabilir? Bugün liberal politikadan, liberalizmden bahsedenler; Türkiyeye dışarıdan gelen mal miktarını, aradaki açığı göremiyorlar ve bu kadar ithalât açığı olan bir memlekette liberal politikanın hayat yaratacağını dünyadan haberi olmıyan bir çocuk gibi iddia ediyorlar. Bunlar Amerikanın yeni gümrük tarifesini okumadılar mı? Dünya harbinden sonra bütün memleketlerin sert bir millî iktısat politikası takip ettiklerini bilmiyorlar mı? Milletler cemiyetindeki "İş Bürosu" niçin yapılmıştır? Bu kadar büyük bir iktısadî gafletten sonra, bizim iktısadî buhranımızın niçin bu kadar sert kavrandığını, niçin bu kadar saf tenkitler yapıldığını anlamak güç değildir. Asırlarca soyulduktan sonra henüz iktısadî uyanışma başlıyan Türkiyeye liberal bir politika tavsiye etmek, bütün dünya başka bir yol tutmuşken, hakikaten çok garip bir şeydir. Her memleket buna karşı kapılarını kaparken, beynelmilel sermaye çılgın bir hırsla yağlı av ararken, karşı taraf neler düşünüyor??? Her memlekette olduğu gibi bizde de iktısadî buhranın sebepleri vardır. Karşı taraf, niçin bu sebeplerin tahliline yanaşmıyor ve yalnız bize kuru bir sözle, "bir şey yapılmıyor" la sanki bir şey yaptığını zannettirmek istiyor? Karşı taraf yalnız söz söylüyor. Halbuki: Cümhuriyet hükûmeti, onlar dile gelmeden evvel, buhranı tetkik etti ve bir iktısat programı yaptı. Türkeline müspet yardım etmek istiyenler, ilkönce müspet düşünmek usulünü öğrenmeye çalışmalıdırlar. İnsaflı bir türk, isterse birçok şeyleri bilmesin, fakat, millî iktısat politikasının Cümhuriyet hükûmetinde en ehemmiyetli bir yer tuttuğunu, mutlaka, bilir. Lozan sulhünde de gene bu düşüncenin en büyük temellerini görür.

M. NERMİ

Beş hasta var!.

C. H. Fırkası grupu dün de sabahtan akşama kadar bir içtima yaptı

Vasıf B. ilk celsede uzun ve müheyyiç beyanatta bulundu

Yeni Fırkanın arkasına sinen bir çok muzır unsurların tahrikât yaptıkları anlaşılmıştır

Vasıf Bey gençlikten bahsederken dedi ki: "Münevver gençler fırkamızın sıcak muhitinde mevkilerini bulacaklardır,,

ANKARA 24 (Telefonla) — C. Halk Fırkası grupu bu sabah onda tekrar toplandı, bir çok meb'uslar söz aldı. Evvelâ Rasih B. (Antalya) söz alarak kürsüye çıktı.

İki gün evvel dairei intihabiyesinden Ankaraya gelmiş olan Rasih B., yeni fırkanın açtığı propaganda mücadelesinin efkârı umumiyeyi ne sakat ve yanlış yola götürdüğüne canlı misaller gösterdi ve dedi ki:

— Yeni fırkanın müessisleri Ankaradadır. Fakat onların na

Mühim ve müheyyiç beyanatta bulunan Vasıf B.

mına, taşralarda, faaliyette, teşkilâtta ve propagandalarda bulunanların ne yaptıklarını biliyorlar mı?. Ben öyle zannederim ki, bilmiyorlar. Bu vaziyete karşı koymak için müsbet tedbirler almak lâzımdır. Bu sayede efkârı umumiyede hâsıl olan muvakkat teşevvüşün kolaylıkla önüne geçilebilecektir. Muhaliflerin vergilerin tenzil ve tahfif edileceği noktalar etrafında yaptıkları propagandalar, halk üzerinde fena tesirler bıraktı. Ve bırakıyor.

Dedi.

İsmet Pş. not alıyorlar

Rasih B., heyecanlı bir lisanla söz söylerken, Başvekil İsmet Paşa oturduğu yerden, hatibin nutkunda temas ettiği noktalar hakkında not alıyor, ve

Rasih Bey (Antalya)

dermeyan edilen mütaleaları dikkatle dinliyorlardı.

Vasıf B. in heyecanlı nutku

Antalya mebusundan sonra İzmir meb'usu Vasıf B. kürsüye çıktı. Hatip büyük bir belâgat ve talâkat ile uzun ve heyecanlı bir nutuk söyledi. Vasıf B., bütün günün meselelerine temas etti, Cümhuriyet Halk Fırkasına terettüp eden vazifelerden bahs ile dedi ki:

Mürakabe vazifesi

derecede mürakabe vazifesini görmedi. Bununla beraber hükûmetin bütün icraatının mes'uliyetini tekabbül edecektir.

Bir hükûmet, bir fırka vardır. Hepimiz mes'uliyette müşterek bulunuyoruz. En kuvvetli hükûmet efkârı umumiyenin tenkitleri karşısında menfeatleri muhtel olmuş bazı kimselerin taşkın tezahüratı karşısında olduğu halde, Millet Meclisinin ekseriyetine istinat ederek iktidar mevkiinde kalabilen hükûmettir.

Yeni teşekkül eden fırka hükûmeti mürakabe edecektir. Bu, onun hakkıdır. Bizim fırkamız da, fırka içinde hükûmeti daha sıkı bir mürakabeye tâbi tutacaktır. O da bizim vazifemizdir.

Dedi.

Matbuat ve münakaşa hürriyeti

Müteakiben Vasıf B., serbest münakaşanın ve matbuat hürriyetinin en geniş tarzda taraftarı olduğunu beyan ve matbuat hürriyetinin tevlit edeceği mahazirin gene hürriyeti matbuatla izale edileceği hakkındaki Gazi Hz. nin sözlerini tekrar ettikten sonra nutka devamla dedi ki:

— Fakat memleketi tahrik edecek, memleketin dahilî, haricî emniyetine zarar verecek

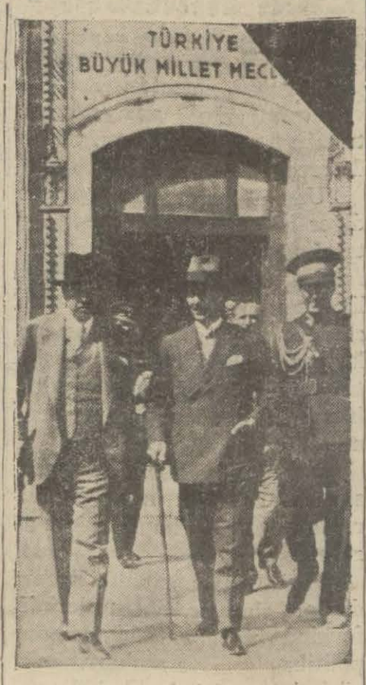

Kâzım ve Ismet Paşalar F. grupu içtimaından çıkıyorlar...

tahrikâtı yalnız kanun ve mahkeme yollarile halletmek mümkündür.

İnkılâbı tehlikeye düşürecek vaziyete hiç kimse dayanamaz.

Dedi.

Yeni fırkanın vaziyeti

Vasıf B. nutkuna devam eder

(Devamı beşinci sahifede)

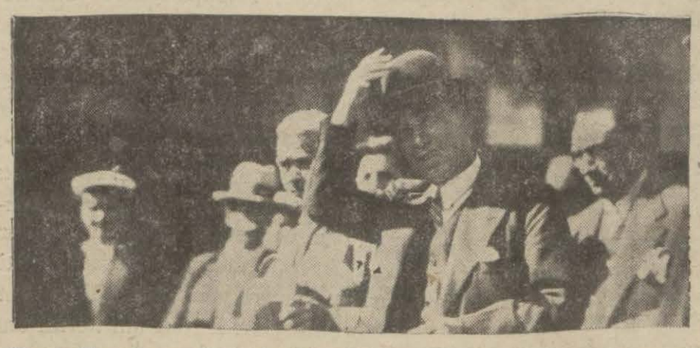

Gazi Hz.nin aziz şahıslarını gene politika oyunlarına vesile ittihaz etmeğe başlıyan karşı fırkanın lideri Fethi Bey Ankara istasiyonunda

Reisicümhur Hz.

Karşı fırka gene çocukça ve safdilâne manevralarına başladı

Tekrar ediyoruz : Gazi Hz.nin aziz şahısları hakkında lâübali olmaktan çekinelim..

Dün bir akşam gazetesinin Ankara muhabiri, Ankarada bir haber işitmiş. Ankarada bir İsveç muhabiri varmış. Bu İsveç muhabiri gazetesine bir telgraf çekmiş. Demiş ki:

"Serbest Cümhuriyet Fırkası lideri Fethi Bey, Gazi Hz. ne bir mektup yazarak kaydi hayat şartile Reisicümhur olmalarını ve fırkaların fevkine çıkmalarını teklif etmiştir.,,

Akşam çıkan bu gazetenin Ankara muhabiri, derhal Fethi Beyi aramış, bulmuş ve kendisinden bu haberin doğru olup olmadığını sormuş. Fethi B. de Gazi Hz. ne böyle bir mektup yazmadığını söylemiş. Bu tekzip karşısında meseleyi kapanmış telâkki lâzım gelecek zannedersiniz. Değil mi?. Hayır duğu anlaşılan bu haberi İstanbula bildirmiş. Mensup olduğu akşam gazetesi de dün ikinci bir tabı çıkararak bunu karilerine bildirdi. Bir ecnebi muhabirinin yalan haberini tekzip için ikinci tabı çıkarmanın mânasını bizim gibi bu gazetenin karileri de anlamamış olacaklardır. Fakat meselenin daha tuhaf tarafı vardır. Fethi B. Gazi Hz. ne bu mesele hakkında mektup yazmadığını bildirdikten sonra Cümhur reisliği hakkında şu mütaleayı da ilâve ediyor:

— Ancak yüksek ve kuvvetli şahsiyeti milletin kalbinde ebedî hürmet mevkiini almış olan Gazi Hz. nin yalnız bir fırkanın malı olmayıp milletin malı olarak kalması ve daimî suret

Gazi Hz.

ANKARA, 24 (Telefonla) — Gazi Hz. leri öğleden sonra Meclise gelerek geç vakte kadar kalmışlardır. Başvekil İsmet, Meclis Reisi Kâzım Paşalarla Halk fırkası rü esası ve Fethi Bey ile görüşmüşlerdir.

Ismet Pş.

Yeni kabineyi teşkil edecek

ANKARA, 24 (telefonla) — Yeni kabinenin yine İsmet Paşa tarafından teşkil edileceği tahakkuk etmiştir. Maarif Vekâletine de Bursa meb'usu Esat Beyin getirileceği muhakkaktır.

Fethi Bey

Dün Gümüşhane den mebus intihap edildi

Fethi Bey, meclisin bugünkü içtimaına mebus olarak iştirak edecektir.

ANKARA, 24 (telefonla) — Fethi Bey Gümüşhaneden ekseriyetle meb'us intihap edilmiştir. Mazbatası telgrafla gelmiştir. Yarın (bugün) öğleden sonra meclis içtimaında mazbatası okunacak ve muhalefet liderinin tahlifi icra edilecektir. Ayni celsede paramızı koruma lâyihasının müzakeresine geçilecektir.

Yarınki (bugünkü) celsede İsmet Paşa nutkunu irat edecek ve Fethi Beyi bazı izahata davet eyliyecektir.

Fethi Bey, bu münasebetle kürsüye çıkacaktır. Yarınki (bugünkü) celseye fevkalâde bir ehemmiyet atfolunuyor.

ANKARA, 24 (A.A.) — Gümüşhane müntahibi sânileri C. H. F. riyaset divanının kararı veçhile reylerini Fethi Beye vermişlerdir. Bu suretle Fethi Beyin meb'usluğu tahakkuk etmiş ve intihap mazbatası telgrafla meclise bildirilmiştir.

Mısır seferi

Pek büyük bir rağbet gördü

Vapurlarımız Pireye de uğrayacaklar

Seyrisefain idaresinin açtığı İstanbul - İskenderiye hattı, çok büyük bir rağbet görmüş ve gerek Mısırlılar, gerek diğer yolcular üzerinde muvaffakiyetli bir tesir bırakmıştır. İdare, bu hatta işliyen diğer kumpanyalara tefevvuk için bütün gayretile çalışmaktadır. Gösterilen rağbet, idarenin bu emelinde muvaffak olduğunun bir delilidir.

Seyrisefain idaresi İstanbul - İzmir - İskenderiye olarak tesbit ettiği Mısır seferlerinin hududunu genişletmek niyetindedir. Mısır yolcularının teveccühü ile beraber, ecnebilerin de memnuniyeti, bu kararın amillerinden biri olmuştur.

Artık, gelecek seferden itibaren her posta, İzmirden sonra Pireye uğramak suretile İskenderiyeye gidecektir.

Dönüşte de Pireye uğranılacaktır.

İdare, bir müddet sonra da vapur-

Türkiye ve Mısır!

Mısır hariciye nazırının gazetemize şayanı dikkat beyanatı

Yahya Paşa, Gazi Hz. hakkındaki hayranlığını, Mısırlıların Türklüğe olan alâkasını izah ediyor

Gazetemize beyanatta bulunan Mısır Hariciye Nazırı Abdülfettah Yahya Paşa

İSKENDERİYE (Milliyet) — Seyrisefain yeni hattını açtıktan sonra, Mısır ile Türkiye arasındaki yol yarıya inmiştir. İzmirden İskenderiye ancak iki gecedir. Bu yeni vasıtadan istifade ederek İskenderiyeyi ziyaret ettiğim zaman, fırsattan istifade ederek Hariciye nazırı ile görüşmek istedim. Malûmdur ki İskenderiye Mısırın yaz payitahtıdır. Binaenaleyh hükûmet bu aralık İskenderiyededir.

Abdülfettah Yahya Pş. Mısırda ancak bir kaç gün kalacağımı haber alınca, derhal kabul etmek lûtfunda bulundular. İskenderiyeye ayak bastığım dakikadanberi kendimi yabancı bir memlekette hissetmediğim gibi, Yahya Paşanın elini sıkarken de, aşina bir hükûmet adamının iltifatına mazhar olduğum hissi altında idim.

Mısır hariciye nazırı memleketimizin, inkılâbımızın, Gazinin ve İsmet Paşanın hayranıdır.

— Gazi, dedi, asrın en büyük adamıdır. Türkiye için yaptığı hizmetler kendi memleketinizin de hudutlarını aşmıştır. Türk milleti için böyle bir reise malik olmak büyük bir talih eseridir.

Yahya Paşa bundan sonra İsmet Paşadan çok hararetli bir lisanla bahsetti. :

— Lozan konferansını idare edişini uzaktan seyrettim. Bu müzakerelerde gösterdiği dirayetin hayranıyım. İsmet Pş. her milletin iftiharı edeceği büyük bir devlet adamıdır

Memleketinizdeki son hâdiseler alâka ile takip ediyorum. Bu yeni fırka hayatının memleket için faydalı olacağına kanîim. Mısırlılar Türkiye hakkında derin muhabbet hissile mütehassistirler. Biz esasen Türk aslından geliyoruz. Ve bunu söylemek benim vatanperver bir Mısırlı olmama mâni değildir. ,,

Hariciye Nazırı bundan sonra yeni açılan İskenderiye - İstanbul hattından bahsetti ve bu hattın her iki memleketin iktısadî inkişafına yardım edeceğini ilâve etti:

— Biz, dedi, Türkiye ile münasebata ehemmiyet veririz. Bunun için dir ki size genç ve faal bir sefir gönderdik.,,

M. Venizelos

Ankara seyahatine hazırlanıyor

ATİNA, 24 (Apo.) — M Venizelos Ankarayı ziyarete hazırlanıyor. Teşrinievvel ortalarına kadar Ticaret ve İkamet mukaveleleri hazırlanmazsa M. Venizelos Ankarayı ziyareti esnasında yalnız dostluk misakını imzalıyacaktır.

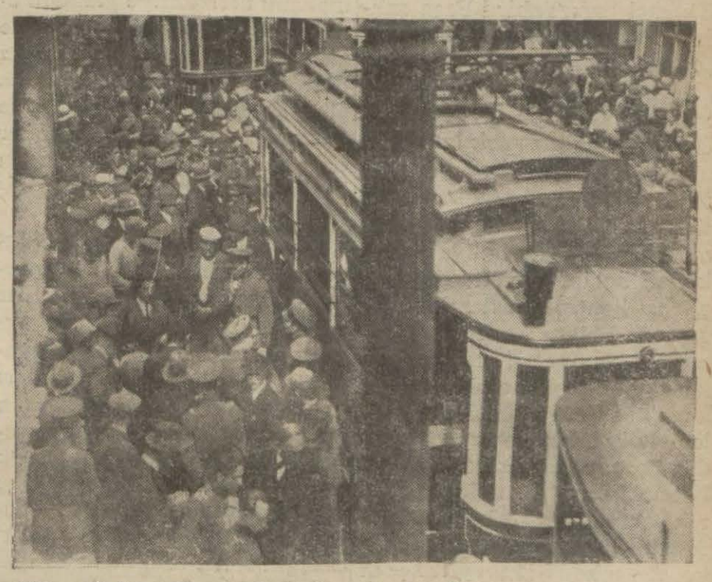

Dün Şahin Paşa otelinin civarında feci bir tramvay kazası oldu ve tramvaylar uzun müddet işliyemediler. Resmimiz hâdise esnasında alınmıştır. Yazısı polis haberleri sütunumuzdadır.

Otomobil sahipleri dün gece umumî bir içtima yaparak tek taksi hakkındaki Belediye kararına itiraz

Sultan Hamit!

Tahsin Paşanın Hatıratı..

No : 46

(Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur.)

Hafiyeliğin önüne geçilmez bir hal aldığı günlerde

Nişan dağıtmak, rütbe vermek, ikramiye tevzi etmek te önüne geçilmez bir maskaralık olmuştu..

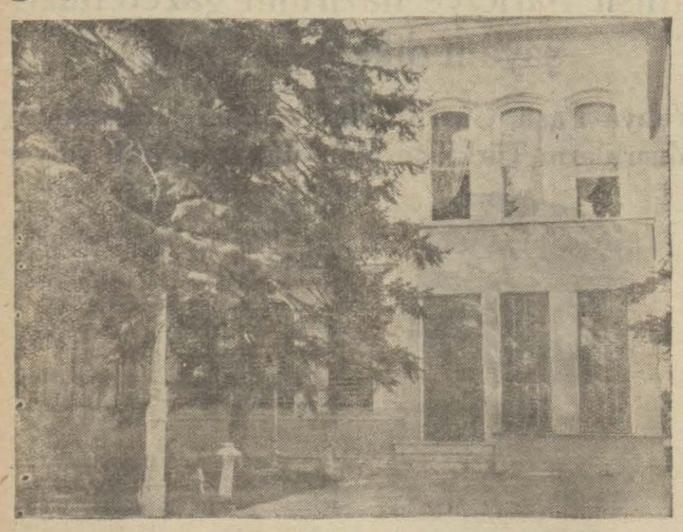

Abdülhamidin evrakı metrukesinin bulunduğu gizli dolap bu dairenin altkat salonunda kapının sol tarafındadır

Ancak tüfekçi silkine dahil olan ve kimisi sivil kimisi muhtelif askerî rütbeleri haiz bulunan bir takım kimseler şımarıklıkta pek ileri giderlerdi. Hele bazıları o kadar taşkınlık ederlerdi ki rahatsız olmamak kabil değildi. Bunların bir nevi masuniyete malik oldukalrı ve her ne yaparlarsa yanlarına kâr kalacağı kanaati zihinlere o derece yerleşmişti ki herkes korku belâsı bunlardan uzak durmağa bakardı. Bu gibiler zabıt ve rabit dinlemezlerdi; doğrudan doğruya Sultan Hamidin himayesine malik olduklarından Tahir Paşa bile bunlara söz geçiremezdi.

İtiraf etmek lâzımdır ki buna Sultan Hamidin siyaseti sebep olmuştur. Bunlar vasıtasile saraymı ve şahsını muhafaza ettirmekte olduğuna kani ve bunların sadakat ve merbutiyetlerinden emin olan Sultan Hamit bu tüfekçilerin doğrudan doğruya kendisine müracaat etmelerine müsaade etmişti. Böyle olunca disiplin denilen şeyden eser kalmıyacağı tabiîdir. Tüfekçi başı Tahir Paşa şahsan hörmet ve riayet edilen bir âmir olmakla beraber ledelhace o taşkınlara hatlerini bidirmek ve yahut onlar hakkında bir ceza tatbik etmek kudretini haiz değildi. Esasen bu siyaset sarayın işine gelmezdi. Bütün tüfekçilerin tam mânasile bir amire bağlı ve her hal ve hareketleri hakikî surette ona tâbi olması kontrol sistemine mugayirdi. Rabıta ve teşkilât zâhiri bir keyfiyetti; asıl lâzım olan şey bu teşkilâta dahil olanların her lûtfu Hünkârdan beklemeleri ve binaenaleyh doğrudan doğruya Hünkâra bağlı bulunmalarıdır. Bu noktadan hareket edilince tüfekçilerin kendilerini kanun fevkinde görmeleri ve taşkınlıklarını gittikçe artırmaları pek tabiîdir. Gerçi bunların halkı bizar eden ahvali tamamen Sultan Hamidin kulağına gitmezdi; çünkü bu tarzı şikâyetlerin pek müsmir olduğu vaki değildi. Ondan sonra şikâyet eden veya şikâyeti Hünkâra isâl eyliyen kimse kendi aleyhine bir intikam cereyanı uyandırmaktan korkardı. Bu itibarla tüfekçilerden bazı kimselerin bütün taşkınlıklarını Hünkâra atfemek ve bundan dolayı Padişahı mes'ul tutmak pek doğru olmamakla beraber kendisi tarafından terviç ve teşvik edilen kontrol sisteminin o taşkınlıklara yol açtığı da inkâr kabul etmez hakikatlerdendir.

* * *

Bayramlarda ve cülûs gününün senei devriyesinde İstanbul daki birinci ve ikinci fırkadan ve saraydaki maiyyet zabitanın dan terfi ve taltıf liste ve arizaları yağmur gibi yağardı. Senelerdenberi Sultan Hamidin bu vesilelerle rütbe, nişan, madalye, zammı maaş dağıtması öyle bir itiyat halini almıştı ki iş tasdi derecesine varmıştı. Bir taraftan da makamı seraskeri, Tophane müşiriyeti ayrıca defterler tanzim ve takdim ederlerdi. Ondan sonra hususî istirhamların ardı arkası gelmezdi. Bu maruzatın resmî olanları, yani devairi resmiyeden vürut edenleri tamamen, hususî istirhamların da pek çoğu is'af olunur, bayramdan evvel iradeler tebliğ edilir, o gün herkes yeni rütbesinin üniformasını veya yeni nişanını takardı. Halbuki ordularda terfie istihkak kesbetmiş zabitan senelerce beklerlerdi; ordu müşirlerinin bu hususta müracaatları hernedense is'af olunmazdı.

Son zamanlarda üçüncü ordu müşiri İbrahim Paşadan mabeyine bir tahrirat geldi. İbrahim Paşa bu tahriratında terfie istihkak kesbetmiş zabitan hakkında on üç defa defter tanzim ve makamı seraskeriye takdim edildiği halde bunların her sene piyade dairesince tanzim edilen defterlere ithal olunmadığından şikâyet etmişti. Hele altıncı ve yedinci ordu gibi uzak mahallerdeki zabitler terfi hakkından büsbütün mahrum kalmakta idiler.

İstanbul ve göz önünde bulunan zabitlerin sıksık terfi etmeleri bütçeyi ne derece haleldar ediyorsa memleketin uzak aksamında askerlik vazifesini yapan zabitlerin terfi zamanları gelip geçtiği halde bu haktan mahrum kalmaları intizamı askeriyi de o mertebe ihlâl etmekte idi. Sultan Hamit idaresini yıkan Rumeli kıyamının en mühim âmillerindenbiri bu adaletsizliğin tevlit ettiği meyusiyet olduğundan şüphe edilmemelidir. Sultan Hamit bunu düşünür mü idi bilinemez. Ancak taç ve tahtın yakininde ve şahıs ve saltanatının muhafazası mevkiinde bulunanların tatyip ve taltifi siyaseti hiç bir zaman zâfa uğramaksızın bütün devri saltanat müddetince devam etmişti.

* * *

Mizan gazetesi sahibi Murat Bey memleketimizin tanınmış simalarındandır. İzzet Paşa ikinci kâtip sıfatile mabeyine alındıktan bir müddet sonra Murat Bey Avrupaya firar etmişti. Murat Beyi bu suretle ihtiyarı gurbete sevkeden sebepleri bilmiyorum ve araştırmamıştım.

Maamafih öyle hükmedilebilir ki Murat Bey, aleyhine ihbarat ve tahrikât vuku bulmakta olduğunu ve bunun neticesinde diğer bazı efkârı ahrarane sahibleri gibi menfaya gönderilmesi ihtimali bulunduğunu görüp anlıyarak bir tedbiri ihtiyatî olmak üzere firar etmiştir. Murat Bey Avrupadan Mısıra geçti, bir müddet te orada kaldı. Nihayet Şurayı devlet dahiliye dairesi azalığı ile İstanbula avdeti temin olundu. Evvelcede söylemiş olduğum veçhile Sultan Hamit Avrupaya firar edenlerden hakikaten endişe eder, bunlarla

(Bitmedi)

HARİCÎ HABERLER..

Almanyada askerî manevralar

Bugünkü Alman ordusu istikbalde korkunç bir kuvvet olamaz mı?

Silâh yok

Alman müdafaa nazırı ne diyor?

Son haftalar zarfında Almanyadan çok bahsedildi. 14 eylûlde intihabat yapılmadan evvel bunun neticesi ne olacağı hakkındaki tahminler, intihabat yapıldıktan sonra da bilhassa müfrit lerin kazanması üzerine Almanyanın dahilî ve haricî siyaseti üzerinde tahminler yürütüldü, Almanyanın bazı komşuları endişe izharından geri kalmadı.

Almanyadan bahsetmeğe başka bir vesile de ahiren Bavyerada reisicümhur Hindenburg hazır bulunduğu halde yapılan askerî manevralardır. Almanya muahede mucibince pek mahtut bir orduya, ancak 100,000 kişilik bir kuvvete maliktir. Mecburî askerlik hizmeti gene muahede mucibince kaldırılmıştır. Bugün "Reichswehr" denilen Alman ordusunun son günlerde yaptığı manevralar vesilesile bilhassa Fransada az dedikodu olmamıştır. Manevralara birçok

Ceneral Grüner

ecnebî ataşe militerleri gelmiş, harekâtı tetkik etmişlerdir.

Manevralar bittikten sonra Almanyanın millî müdafaa nazırı ceneral Gröner tarafından söylenen bir nutuk az dikkati celbetmemiştir. Ceneral ezcümle diyor ki:

— Versailles ((Versay) muahedesinin koyduğu kaytlar altında ordu harekâtı müşküldür. Bu tahdidat şunu göstermiştir ki Almanyanın silâhlarından tecrit edilmesi tesirini yapmıştır. Almanyanın garpteki komşusu sonbahar manevraları için asrî vesaite malik 100,000 kişiyi harekete getirdi. Alman talimlerinde ise bir piyade ve bir süvari kuvveti ile tahta tüfek ve tanklar görüldü. Bu hariçte yapılan bir takım iddialara kâfi bir cevaptır. Reichswehr'in her hangi bir komşu için tehlike teşkil ettiği iddialarının asılsızlığını anlatır. Manevraları seyredenler Almanyanın derhal büyük bir ordu teşkil edeceğini iddia etmenin söyleyenlerin ne kadar yanıldığını anlamışlardır.

BERLİN, 24 A.A. — Mareşal Hindenburg Reichsbank'ın ecnebî memleketlerdeki altın satışı dolayısile hâsıl olan heyecan ile bir darbei hükûmet ihtimalini tevlit eylediği endîşe karşısında başvekil ile dahiliye nazırının yapmış oldukları nikbinane beyanatı teyit ederek Almanyada hiçbir darbei hükûmet tehlikesinin mevcut olmadığını söylemiştir.

BERLİN, 24 A.A. — Hükûmet Reichstag meclisine takdim edeceği malî ıslahat projesinin tetkikine başlamıştır.

Ecnebi matbuatı

İsveçli kadın doktor

Stokholmda mühim bir mevkii olan kadın doktorlardan Mm. Alma Sundkvist ile Amerikalı muharrir Mr. Baskamb Johnson ve Lehistanlı diplomat M. Pindordan mürekkep bir hey'et Cemiyeti akvam tarafından kadın ticareti meselesini tetkike memur edilmiştir. Hey'et raporunu 932 de verecektir.

İsveçli Mm. Sudkvist yalnız hekimlik sahasında değil içtimaî meselelere olan derin vukufu ile de büyük bir şöhret kazanmış bir kadındır.

Hey'et kadın ticareti etrafında evvelâ Şark memleketlerinde tetkikata başlıyacaktır.

Eski müttefikler ve Almanya

"Temps" gazetesi Avrupa ve Almanyanın vaziyetlerini tetkike hasrettiği başmakalesinde ezcümle diyor ki:

"Umumî harpte mağlûp olan diğer milletlerin mümessilleri tarafından gösterilen muzaheretle Almanlar Cenevrede ekalliyetlerin himayesi mevzuu üzerinde tecavüze geçerlerken nazırlar pazar günü yapılan intihabatın doğrudan doğruya veya dolayısile hâsıl edeceği tesirlere mün'atıf bulunuyor.

İntihabattan bir hafta sonra, sosyalist milliçilerin kazanmalarında mütevellit hayret biraz azalmıştır.

Vaziyet daha sükûnla nazarı dikkate alınıyor. Ümitlerinin fevkinde bir muvaffakiyete eren politikacıların ve muharriklerin sözlerinin tesiri altında kalınmıyor."

"Temps" bu hususta daha bazı mutalealar yürüttükten sonra Almanyada yeni iktidar mevkiine gelecek hükûmetin vaziyetinden bahisle diyor ki.:

"Berlinde yarın iktidar mevkiine gelecek kabinenin Stresemannın siyasetini takibe devam etmesinden, Avrupa teşriki mesaisine M. Curtiusun Cenevrede temin ettiği gibi, faal bir suretle iştirak eylemesinden şüphe edilmiyor. Bu onun en aşikâr menfaatıdır. Halı hazırda her hangi bir Alman hükûmeti başka bir siyaseti tecrübe edemez. Fakat şunu da saklamamalı ki yalnız Alman milletinin hatası yüzünden beynelmilel hava bir sene evvelkinin ayni değildir.

Anlaşmak ve teşriki mesai siyasetinin tatbiki bir kaç ay evvelkinden daha zor olacaktır. Sulhün tanzimi emrinde Alman yaya on senedenberi gösterilen itimat diğer milletlere pek çok inkisarı hayali mucip olmuştur. Bu milletler Almanyanın geçirdiği siyasî olduğu kadar manevî buhranın karşısında büyük bir basiret ve pek emin bir teyakkuz göstermeleri lâzımdır."

"Temp" gazetesi Berlin hükûmeti tarafından neşredilen ve Almanyada bir darbei hükûmet vukuundan korkulmadığını ilân eden resmî tebliğden bahsederek diyor ki:

"Bu hiç şüphesiz hakikate mutabıktır; lâkin Almanyanın haricî siyasetinin samimî surette devamını temin hususunda Hitler ve Hugenberg fırkalarının tazyikinden Alman hükûmetinin nasıl azade kalacağını bize vekayi' gösterecektir."

"Tamps" Almanyayı bağlıyan muahedenin bozulması için kat'î bir harekete geçilebileceğini, eski müttefikler arasında menfaat ve fikir ihtilâfı bulunduğunu zannetmekle hata edileceğini ilâve ediyor.

Amerikaya giiti

PARİS, 24, A.A. — Ceneral Gouraud, Bostona gitmiştir. Mumaileyh, orada beynelmilel sabık muharipler federasyonu kongresinde Fransa hükûmetini temsil edecektir.

C. Akvam

Birlik projesi tetkik ediliyor

CENEVRE, 23 A.A. — Akvam cemiyetine dahil Avrupa devletleri mümessilleri Tvrupa Birliği projesi hakkında tetkikatta bulunmak üzre bir komite teşkil etmişlerdir. Bu komitenin reisliğine M. Briand ve umumî kâtipliğine Sör Eric Drumond ittifakla intihap edilmişlerdr.

Komite, gelecek kânunusanide Cenevrede Akvam cemiyeti meclisi ile ayni zamanda toplanacaktır.

İktısadî vaziyet

CENEVRE, 23 A.A. — İktisadî komisyonda İtalyan mümessili Fransa ticaret nazırı M. Flandinin tekliflerini terviç ve iltizam etmiştir. Almanya mümessili Avrupa Birliği hakkında bir tetkik komitesi teşkil edilmiş olduğu hususunun nazarı itibara alınmasını tavsiye etmiştir. İngiltere sıhhiye nazırı mis Lawrence en ziyade müsaadeye mazhar millet muamelesine müteallik madde ve kayıt lehinde beyanı reyi etmiş, Fransız heyeti murahhasasının tekliflerini - hususî bir adalet divanı tesisine dair olan cihet müstesna olmak üzre -temamile tasvip etmiştir.

Komisyon, hint murahhas heyetinin talebi üzerine dünyanın her tarafında hüküm sürmekte olan iktısadî buhranın sebepleri hakkında tahkikat yapılmasını temin için bütçe encümeninden 100 bin isviçre franklık tahsisat istemiştir. Bu teklif, tahrir komitesine havale edilmiştir.

Siyasî komisyon mandalar hakkındaki raporu tasvip etmiştir.

Ümit var...

PARİS, 24 A.A. — Paris gazeteleri Avrupa federasyonu komitesini ilk içtimamın haiz olduğu ehemmiyeti kaydetmektedir. Mezkûr gazeteler bunun feyizli olmaktan hali kalmıyacak olan bir yolda atılmış ilk bir hatve olduğunu yazıyorlar. Artık, akametten ve muvaffakiyetsizlikten bahsetmeğe mahal yoktur. Avrupa milletleri yaşamak istiyorlar ve yeni teşekküle itimat ediyorlar. Bütün ümitlerini ona bağlamışlardır.

Yunan başvekili

ATİNA, 24 A.A. — M. Venizelos avdet etmiştir.

Son Haberler

Orhangazideki tahrikâttan sonra

Şapka kalkacak, fes giyilecek, Arabistandan Halife gelecek diyenler yakalandı

Bursa 24 (Milliyat) — Orhan gazide belediye intihabatı esnasında halkı tahrik ederek:

— Serbest Fırkaya rey verirseniz şapka kalkacak, yeni yazı kaldırılacak, fes giyilecek, medreseler, tekkeler açılacak, Cümhuriyet yerine Arabistandan Halife gelecek. diye menfî propaganda yapan Muhtar Hacı Hüseyin Hükûmet tarafından yakalanmıştır. Muhtarlıktan da çıkarılmıştır.

Meydana çıkarılan fes ve püsküller ne yapılacaktı?

Bursa, 24 (Milliyet) — Ser- Orhangazideki tahrikâttan sonra Hükûmet, Keçeci oğlu Ahmedin evini thaharri etmiştir. 114 paket fesle 85 püskül bulunarak musadere olunmuştur. Bu hususta zabıt tanzim edilmiş ve alâkadar eşhas Adliyeye teslim edilmiştir.

KONYA, 24 A.A. — Belediye intihabatı hararetle devam etmektedir. Kazaların şimdiye kadar neticelenen intihaplarında Cümhuriyet Halk Fırkası namzetleri ittifakla kazanmışlardır. Merkezde de kahir bir ekseriyetle kazanacağı şüphesiz sayılıyor. Yeni fırkanın burada muhterem şahsiyetleri istihdaf ederek neşrettiği garezkârane ve tecavüzkârane beyanat halkta nefret hisleri uyandırmıştır. Yeni fırkanın merkez ocağında dahil iki kıymetli şahsiyetin bu fırkadan istifaları bir istifa silsilesinin çözülmesine sebep olmuştur.

ANKARA, 24 A.A. — Bünyan, Mes'udiye, İspir Ezine kazalarında yapılan belediye intihabatında C. H. F. namzetleri müttefiken kazanmışlardır.

Halk fırkası şarkta da kazanıyor

Erzurum, 24 (Milliyet) — İspirde belediye intihabatı bitmiş Halk Fırkası namzetleri müttefikan intihap olunmuşlardır.

Fethi B. Bursada intihapta taraftarlarının çekilmesini tenkit etmiş

Bursa, 24 (Milliyet) — Serbest Fırkanın Bursa intihabatından çekilmelerini, haber aldığıma göre, liderleri olan Fethi B. tenkit ettiğini bildirmiştir.

Bursada yakalanan tahrikâtçılar

Bursa, 24 (Milliyet) — İntihabatta tahrikât yapanlardan iki kişinin hareketleri müddei umumilikçe cürüm addolunmuş ve bunlar mahkemeye verilmiştir.

İzmirde ticarî vaziyet raporu

İzmir, 24 (A.A.) — Bugün 17 kuruştan 40 buçuk kuruşa kadar 2406 çuval üzüm ve 8 kuruştan 43 kuruşa kadar 2399 çuval incir satılmıştır.

* * *

İzmir, 24 (A.A.) Üzümlerimizin ticarî vaziyetine dair şehrimiz ticaret odası bir rapor neşretmiştir. Mevsim iptidasmdan 23 eylüle kadar İzmir borsasında 13,714,214 kilo üzüm satılmıştır. Geçen sene ayni tarihte 20,191,473 kilo ve 1928 senesinde ayni tarihte 13,899,213 kilo satılmıştır. SSoSn bir hafta zarfında borsadaki satış fiyatları şu suretle cereyan etmiştir: Ali yülâlâ: 44 - 49 ve âlâ: 38 - 45,5 ve birinci: 33 - 38,5 ve ikinci: 27 - 32,5 ve üçüncü 22 - 27,75 kabaca mevsim iptidasmdan cmföyp hca: 16 - 22,75 kuruştur.

Bu sene mevsim iptidasmdan 23 eylüle kadar muhtelif memleketlere ihracatımız: Almanya ve şimalî Avrupaya 5,096,200 ve İngiltereye 1,777,818 ve Fransaya 138,344, Amerikaya 93,000 İtalyaya 1,574,610 Mısıra 14,580, ve muhtelif memleketlere 40,897 ki ceman 8,755,464 kilo dur. Bu miktar geçen sene ayni tarihlerde 11,507,696 kilo idi.

Tevfik Rüştü B.

H. Vekili Moskovada hararetle karşılandı

MOSKOVA, 24 A.A.— Türkiye Hariciye Vekili Tevfik Rüştü Bey bugün Moskovaya gelmiş ve istasyonda Hariciye komiseri Litvinof ile muavini Karahan ve komiserlik erkânı tarafından karşılanmıştır. Askerî müfrezeler selâm resmi ifa etmişlerdir. Tevfik Rüştü Bey askerî teftiş ettikten sonra yanında M. Litvinof ve M. Karahan olduğu halde istasyondan ayrılmıştır. İstasyon civarında biriken halk Tevfik Rüştü Bey Horra seslerile ve alkışlarla karşılamıştır.

Mahmut Esat Bey gazetecilik yapacak

İzmir 24 — Eski adliye vekili Mahmut Esat Beyin gazetecilik hayatına atılacağı ve İzmirde "İzmir postası" isminde sabahları bir gazete çıkaracağı söyleniyor.

Paramızın kıymetini koruma kanunu

ANKARA, 24 (telefonla) — Paramızın kıymetini koruma lâyihasının (bugün) mecliste görüşülecek. Bütçe encümeni, lâyihanın ikinci maddesini şöyle tadil etmiştir:

"Birinci madde mucibince tedavüle çıkarılacak evrakı naktiye, bugün tedavülde bulunanların kanunî evsafını haiz olup, bu suretle tedavüle konmuş bulunan Türk lirası mikdarı karşılığı olan döviz mikdarı her hafta sonunda hem Maliye Vekâleti hem de depoziter banka tarafından neşir ve ilân olunur.

Bir İtalyan tayyaresi düşerek parçalandı

ATİNA, 24 (Apo.) — İstanbuldan buraya gelen İtalya tayyareleri, Atina afâkında cambazlıklar yaparken, iki tanesi müsademe ederek birisi parçalanmış ve yere düşerek râkibi telef olmuştur.

Beş hasta var!

Ankarada da belediye intihabatı C. H. fırkası lehinde neticeleniyor

Resimlerimiz Ankara belediye intihabını gösteriyor. Yukardaki resim Dahiliye Vekili Şükrü Kaya Beyi reyini atarken göstermektedir

ANKARA, 24 (telefonla) — Belediye intihabatı yarın (bugün) bitiyor. C. H. Fırkası kazanmaktadır.

Lokantacılar boykot yapmağa hazırlanıyorlar

Vilâyette

Sanatoryom

Heybeli sanatoryomu tevsi edilmiştir

18 yataklı pavyon bitmek üzere

Heybeli verem sanatoryomu tevsi edilmiştir. Yeniden yapılmakta olan 18 yataklık paviyonun inşaatı da bitmek üzeredir. Maamafih sanatoryoma yatmak için müracaatlar artmaktadır. Bunların bir kısmı Cerrahpaşa hastanesi yeni pavyonuna da yatırılmaktadır.

Nahiye müdürleri

Eyip nahiyesi müdürlüğüne Nazır, Şehreminine İsmail Hakkı, Fener nahiyesine Vedat Hamza, Samatyaya Nurettin Beyler tayin olunmuşlardır.

Kadın memurlar

Fatih kaymakamlığı tahrirat kâtipliği muavinliğine Feyziati lisesi mezunlarından Nedret Hanım tayin edilmiştir.

Bir kazaya malmüdürü olarak bir hanımın tayin olunduğunu bir gazete yazmış ise de doğru değildir. Mal müdürleri arasında kadın yoktur.

Jandarma teşkilâtı

Sarıyer, Fatih, Kadıköy, Üsküdar, Bakırköy, Beykoz, Adalar kazalarında da jandarma bölükleri bulunaktır. Beyoğlu ile Beşiktaşta şimdilik jandarma teşkilâtına lüzum görülmemektedir. Kaza ve nahiyelerin yeni hudutlarını havi listeler Vilâyetten kaymakamlıklara gönderilmiştir.

Kaymakam ve nahiye müdürleri kendi hudutlarını tesbit etmeğe başlamışlardır.

Teşkilât bitiyor

Nihayet teşrinievelin ortalarına doğru bütün kadrolar ikmal edilmiş olacaktır.

Bu hususta Vali muavini Fazlı B. muharririmize demiştir ki:

— Dahiliye kadrosu tamamdır. Hattâ halka bir suhulet olmak üzre Fatih, Eminönü, Beyoğlu kazalarının nahiyelerinde ikişer, Galata nahiyesinde üç, kaza merkezlerinde ikişer nüfus şubesi çalışacaktır.

Maliye teşkilâtı da tamamdır. Yalnız Adliye teşkilâtı kalmıştır.

Yalova

Busene daha ziyade imar edilecek

Seyrisefainin yeni imar projeleri

Yalovadaki otel, kaplıca ve lokantalar mevsim sonu münasebetile teşrinievvel bidayetinde tatili faaliyet edecektir. Seyrisefain idaresi kendi tesisatının kadrolarını ay nihayetinde asgarî hadde indirecek, teşrinisaninin on beşinde de büsbütün tahliye edecektir.

Yalova vapur seferleri de teşrinievvel ortalarında kaldırılacak, teşrinisaninin on beşine kadar yalnız bir akşam postası tahrik edilecektir.

Yalovadaki tesisat bu sene hesapların müsait şerait altında kapatmaktadırlar.

Seyrisefain idaresi Yalovanın gelecek sene daha fazla rağbet göreceğini muhakkak addetmektedir.

İdare bu rağbeti celp ve idare için esaslı tedbirler alacaktır. Otel idareleri daha mütekâmil bir şekle sokulacak, banyolar ıslah edilecek, lokantalardaki şikâyeti mucip olan servis meselesi kökünden halledilecektir.

Gelecek seneki Yalova bu seneki Yalovanın her halde daha fevkınde olacaktır. Bilhassa vesait meselesinin de daha muvafık bir şekle kalbi projenin en başında bulunmaktadır.

Cuma ve pazar günleri doğru postalar tesisi, bilet ücretlerinin bir az daha tenzili tasavvur edilen yenilikler cümlesindendir.

İnkılâp müzesi

İnkılâp müzesinin hazırlıkları devam etmekte olup müzeye son günlerde yeni yeni eşyalar konmaktadır. Bu meyanda Gazi Hz. nin harf inkılâbı kabulü hakkında Sarayburnu parkında irat buyurdukları nutuk ve müsvedde halindeki el yazıları muntazam bir lâvha haline konmuştur,. Bundan başka şapka inkılâbı hakkındaki ilk nutukları da müzeye konmak üzre bir lâvha haline getirilecektir.

Ucuzluk

Halkın yiyeceğine ait şeyler ucuzluyor

Kışın da fiatlerdeki düşgünlüğün devam edeceği anlaşılmaktadır

Umumiyetle halkın başlıca gıda maddelerinin fiatlerinde geçen seneye nisbetle yüzde elli kadar tenezzül vardır.

Alâkadar tacirler, bu sene bilhassa kuru sebzelerin, senelerdenberi görülmemiş derecede bol olduğunu ve bir aya kadar fiatlerin daha yüzde on beş derecesinde düşmesi muhtemel olduğunu, bunda işsizliğin ve ihracattaki durgunluğun da ehemmiyetli bir tesiri olduğunu söylüyorlar.

İşlerin azlığı ve fiatlerin mütemadî sukutu yüzünden piyasada zahire ve kuru sebze tacirlerinin zararı iki buçuk milyon liraya baliğ olmaktadır.

Dün piyasada tetkikat yaptık; şu neticeleri aldık:

Cümhuriyet hükûmetinin en mühim icraatı meyanında olan yeni gümrük tarifesinin tesirile artık, bazı lüks ve sarfiyatı gayet az emtia müstesna olmak üzere, bütün gıda istihlâkâtında yerli mahsulâtın hâkim olduğu muhakkaktır.

Yerli malların ucuzluğu karşısında, ecnebi mevaridat tutunamamış ve piyasadan şayanı dikkat bir sür'atle çekilmiştir.

Gümrük tarifesinin ağırlığı, nebatî yağ sanayiinin doğmasını temin etmiş, tarifeden evvel 90 kuruşa satılan vejetalin memlekte giremez hale gelince yerine Türk fabrikalarının ayni surette Hindistan cevizinden çıkardığı yağlar kaim olmuş ve fiati de 75 kuruşa düşmüştür.

Eskiden çok rağbet bulan ecnebi pirinçlerinden yalnız mahallebi için hâlâ eski bir itiyat dolayısile kullanılan İngiliz pirinci piyasada kalabilmiş, Anadolu pirinçleri hem nefaseti hem ucuzluğu ile taammüm etmiştir.

Bunların en iyisi olan malların toptan fiati 36 kuruşa inmiştir.

Halbuki ayni derecede ecnebi pirinci ancak 50 kuruşa malolabileceğinden getirilememektedir.

Patates geçen seneden iki üç kuruş noksanına satılıyor. En iyi Adapazarı malları toptan 8 kuruş, orta mallar 6, küçükler 3-4 kuruştur. Artık piyasada Marsilya mallarına tesadüf edilmiyor. Bu senenin patates istoku bin vagondan fazla olduğundan hariçten mal celbine hiç lüzum görülmüyor.

Kuru fasulya aşağı cinsi toptan 16 kuruşa, en iyileri 40 kuruşa, mercimek 25 - 30, bulgur 15 - 21, kuru bezelye 20 - 25, sovan 3-4, sarmısak 35, bakla 9 - 14, beyaz peynir 60, kaşar peyniri 120 - 130 kuruştur.

Sarfıyatı pirincin ancak onda biri kadar olan makarna ise, ihtikâra rağmen buğdayın mütemadî sukutu üzerine yüksek fiatini muhafaza edemiyerek okkada 6 kuruşa kadar düşmüştür. İyi makarnaların toptan fiati 32, irmik fiati 30 kuruştur.

Bu sene zeytin çok bereketli olmuş ve geçen sene 90 kuruş olan en iyi zeytinyağları 67- 70 kuruşa inmiştir.

Evvelce toptan 25 - 40 kuruştan muamele gören zeytinler ise bugün 15 - 20 kuruştur.

Maamafih bazı gayri Türk zeytin tacirleri Romanya ve Bulgaristana biraz ihracat yapılmasından bilistifade derhal zeytine 6 kuruş zam yapmağa kalkışmışlardır. Bunlar ihracat devam ettiği takdirde fiatlerin yükseleceği iddiasındadır.

Kışlık havayici zaruriye fiatlerindeki tenezzüllerden korkan tacirler iflâsa maruz kalmamak için ellerinde ehemmiyetli bir istok bulundurmaktan çekinmekte ve mübayaat hususunda çok ihtiyatla hareket etmektedir.

Bunların iddiasına göre, artık ispekülâsyon yapmağa imkân kalmamıştır. Çünkü muhtekirleri harekete getirecek iş yoktur,..

Ucuzluk, piyasa vaziyetinin tabiî bir icabı olarak, bütün kış devam edecektir. Geçen sene 150-160 kuruş olan Trabzon yağları şimdi 130 kuruştur.

Urfa ve Halep yağları 200 den 140 kuruşa düşmüştür.

Maamafih umumiyetle havayici zaruriyenin toptan fiatlerindeki düşkünlük bakkalların ihtikârlarına mâni olamamaktadır.

Muhitlerinin tahammülü nisbetinde ihtikâr tazyikını devam ettirmekte ve bilhassa kredi ile mal alan bir kısım halkın ucuzluktan istifadesine imkân bırakmamaktadır.

Üç aylıkların tevzii dün bitti

Eytam, eramil ve mütekaidinin üç aylıklarının itası dün akşam nihayet bulmuştur. Maaşlarını şubelerden almıyanlar badema merkezden alacaklardır.

Mahkemelerde

S. Ragıp B.

Bin lira kefaletle tahliye edildi

Selim Ragıp B. cumartesi mühakeme edilecek

Sonposta mes'ul müdürü Selim Ragıp B., muhtelif tahliye taleplerinin reddinden sonra, evvelki akşam Ağırcezaya istida vererek muhakemesinin gayri mevkuf olarak icrasını istemişti.

Dün akşam, mahkeme hey'eti keyfiyeti tetkik etmiştir.

Müddeiumumî Cemil B. de Selim Ragıp B. in bu talebini tasvip etmiştir. Bunun üzerine Ağırceza reisi Hasan Lûtfü, aza Nüzhet ve Tahir B. ler, Sonposta mes'ul müdürünün bin lira kefaletle tahliyesini kararlaştırmıştır.

Tahliye kararı S. Ragıp B. in vekili İrfan Emin B. tarafından kendisine tebliğ olunmuş ve S. Ragıp B. dün akşam saat 5,5 ta tahliye olunmuştur.

Selim Ragıp B. in muhakemesi Cumartesi günü sabahı yapılacaktır.

Mevkuf komünistler

Komünistlikle maznun olarak mevkuf bulunan komünistlerin tahkikatına devam olunmaktadır.

Suat Tahsin B.in davası

Hareket gazetesi sahibi Suat Tahsin — Felek Bürhanettin B. lerin muhakemeleri 8 Teşrini evvele talik olunmuştur.

Darülfünun Emini kim olacak ?

Darülfünun Eminlik intihabatının teşrinevvel 13 te yapılacağı malûmdur. Devran eden rivayetlere nazaran, bütün Fakülteler aralarında bir antant yaparak reylerini Hukuk fakültesi namzetlerine vermeğe karar vermişler. Hukuk fakültesi hukuku idare müderrisi Muslihiddin Âdil Beyle Yusuf Ziya Beyi namzet gösterecektir. Neşet Ömer B. emin intihabında hazır bulunmak üzere bir kaç güne kadar Avrupadan avdet edecektir.

Nüfus tayinleri

Rize nüfus müdürlüğüne mülkiye mezunlarından Memduh, Kayseri nüfus müdürlüğüne Mardin nüfus müdürü Rauf, Mardin nüfus müdürlüğüne Mülkiye mezunlarından Mustafa Eşref Beyler tayin edilmişlerdir.

Müessif bir ziya

Borsa Meclis Reisi Dr. Fehmi İsmail B. vefat etti

Büyük bir teessürle haber aldığımıza göre, Borsa Meclisi reisi mütekait Doktor kaymakam Fehmi İsmail Bey kısa bir hastalığı müteakip salı akşamı bire çeyrek kala Sarıyarda vefat etmiştir. Merhum yüksek ruhlu, yüksek seciyeli bir insan derin hisli bir vatanperverdi. Hayatının ilk kısmını orduda hazik, çalışkan ve temiz bir vazife ve meslek adamı olarak geçirmişti. Tekaüt olunca iktisadî hayata nüfuz ederek orada muvaffak olmanın bir Türk için vatanî vazife olduğunu düşünerek borsacı olmuş, bu sıfatla herkesin itimadını haiz, yüksek seviyede bir Türk iktısadî müessesesi vücude getirmiştir.

Doktor Fehmi İsmail Bey fedakâr ruhlu, metin ve dürüst ahlâklı müstesna sıfatile geride büyük bir boşluk bırakacak, bu boşluk gerek ailesi içinde, gerek eski meslektaşları arasında, gerek borsa âleminde ve gerek otuz üç dereceli rüknü bulunduğu Türk Masonluğu içinde derin surette mahsûs olacaktır.

Cenaze bugün saat on buçukta Şirketihayriyenin bir vapuru ile Sarıyar iskelesinden kaldırılarak Sirkeciye nakledilecek, Merkezefendide merhum kayınvaldesinin makberi yanında hazırlanan mahalle defnolunacaktır. Bu vapur tam dokuzda Sirkeciden hareket edeceği cihetle kendisini Sarıyardan itibaren ebedî seyahatine teşyi etmek istiyen dostları dokuzda Sirkecide bu vapura binebilirler.

Doktor Fehmi İsmail Beyin kederler içinde bıraktığı ailesine ve pek çok olan dostlarına taziyetlerimizi beyan ederiz.

Mübadele

Gayrimübadiller Cemiyeti ne istiyor?

Bono tevzii tesri edilecektir

Gayrimübadiller Cemiyeti idare heyeti dün akşam İstanbul meb'usu Hüseyin B. in riyasetinde toplanmıştır.

Bu içtimada Hüseyin B. tevziat işleri hakkında Ankarada yaptığı teşebbüslerin neticesini izah etmiş ve Maliye Vekâletinin gayri mübadillere ait tevziatla ehemmiyetli surette meşgul olduğunu söylemiştir.

İdare heyeti Yunanlılardan alınan 62,000 isterlin ile Anadoludaki mübadil, firarî ve Yunan emlâkine mukabil tevzii mukarrer bonoların henüz alâkadarlara dağıtılmaması yüzünden bir çok gayri mübadillerin müşkül vaziyette kaldıklarını nazarı dikkate alarak tevziatın tesrii için yeniden teşebbüsatta bulunmayı kararlaştırmıştır.

Aldığımız malûmata göre, Maliye Vekâleti de 62,000 isterlinin sür'atle tevziini muvafık görmüş, ancak tezviatın sureti icrası hakkındaki tetkikat işin biraz uzamasını mucip olmuştur.

Yakında bu paranın alâkadarlara verileceği ümit edilmektedir. Vekâletle Cemiyet arasında hiç bir ihtilâf mevcut olmadığı temin edilmekte ve Vekâletin evvelce takarrür eden esaslar üzerinde tatbikata geçmesi beklenmektedir.

Bono tevziatına esas olan takdiri kıymet muamelâtında arazi sahiplerine ait bulunanların kısmı âzamı bitirilmiştir. Fakat Vekâletçe tevziatın âdilâne olması için alâkadarların müsakkafatının da kıymetleri takdir ve tesbit edilmesine lüzum görülmüştür.

Bir haftaya kadar bu iş için Vekâlet tarafından teşkil edilecek olan komisyonlar müsakkafat mahallerinde tetkikat icrası na başlıyacaklar ve iki ay zarfında bunu ikmal edeceklerdir.

Vekâlet bunların neticesini aldıktan sonra gayri mübadillerin istihkaklarına göre, bono tevzi edecektir. Gayri mübadiller, bu bonolarla nihayet üç aya kadar, Anadoludaki vazıyet edilmiş emlâkin müzayedesine iştirak ederek haklarını alacaklardır. Bu emlâkin şimdiye kadar müterakim kira bedellerinin de gayri mübadillere tevzii için Vekâlete müracaat olunmuştur.

Lokantacılar

Dün gürültülü bir içtima yaptılar

Bomontiye fiatı indirmezse boykot yapılacak

Lokantacılar cemiyeti hey'eti umumiyesi dün Sirkecide bir lokantada çok gürültülü ve heyecanlı bir içtima yapmıştır.

Bu içtimada birinci mesele olarak müskirat satan lokantalardan alınan yüzde on hususî istihlâk vergisi görüşüldü. Bu mesele etrafında hayli gürültü oldu. Lokantacılar vaktile mevcut olan hususî istihlâk vergisinin ortadan kaldırılmış olmasına rağmen hususî istihlâk vergisinin bir zümre vergisi halinde kalmasına itiraz ediyorlardı.

Neticede bunun ref'i için hükûmet nezdinde derhal teşebbüsatta bulunmasına karar verildi.

İçki meselesinden bahsedilirken bahis Bomonti biralarının pahalı satılmasına intikal etti. Bomonti arpanın okkasını geçen sene 18 kuruşa alırken bu sene 100 paraya aldığı halde bira fiatini indirmemesi lokantacıların şiddetli tenkitlerine sebep oldu. Neticede şirket fiatleri indirmezse Bomonti birası satılmamasına karar verildi. Bu umumî boykot kararı da verildikten sonra bütçe de görüşülerek içtimaa nihayet verildi.

Liman işleri

Şirket hey'eti umumiyesi toplanıyor

Şirketin ismi değiştirilecek; sermayesi de tezyit edilecek

Liman şirketi hey'eti umumiyesi bugün saat üçte bir içtima yapacaktır.

Şirket hey'eti umumiyesinin bu içtimaında şirketin ilerisi için müzakerat cereyan edecek ve çok mühim kararlar verilecektir .

İçtima ruznamesine nazaran eğer heyeti umumiye karar verirse şirketin unvanı değiştirilecektir. Şimdiye kadar liman şirketinin unvanı "İstanbul liman işleri inhisarı şirketi" idi Yeni tadilâtla bu isim "İstanbul limanı tahmil ve tahliye" şirketine tahvil edilecektir.

Liman şirketi esasen limanın bilcümle işlerile meşgul olmadığından bu unvan işi itibarile daha münasip görülmektedir.

Bundan maada şirketin şimdiye kadar 500,000 lira olan sermayesi de 1,000,000 Türk lirasına iblâğ edilecektir. Bunun için yeniden hisse senetleri çıkarılacaktır.

Bugünkü içtimada yeni idare meclisinin intihabı da yapılacaktır. Alâkadarlar yenimeclisi idarenin eskisinden pek farklı olmıyacağını tahmin etmektedirler.

Ekonomi

Muamele vergisi

Sanayi Birliği dün fevkalâde toplandı

Muamele vergisinin alınmaması için fırka grupuna telgraf çekildi

Sanayi Birliği hey'eti umumiyesi dün Birlik merkezinde fevkalâde bir içtima yapmıştır.

Bu içtima muamele vergisinin dahilî sanayidenalınmamasını temin gayesile yapılmıştı.

İçtima Kâzım Ziya B. in riyasetinde ve çok hararetli bir şekilde olmuştur.

Erbabı sanayi umumiyet itibarile muamele vergisinden şikâyetçi idi. Sabun fabrikaları muamele vergisi motörle işliyen makinesi olan erbabı sanayiden alındığı için motörlerini söküp attıklarını söylediler. Muamele vergisinden en çok şikâyet eden ipekli mensucat fabrikatörleri idi. Onlar da motörlerini söküp atacaklarını söylediler.

Fakat Türk sanayii namına bu şekil terviç edilmediğinden bugünler de içtima eden C. H. F. grupuna doğrudan doğruya telgrafla müracaatla muamele vergisinin alınmaması için meclisten rica edilmesine karar verildi, ve bu telgraf çekilerek içtimaa nihayet verildi.

Sanayi Birliği alınacak neticeye göre yakında bir hey'eti umumiye içtimaı daha yapılacaktır.

Kambiyo fiatleri

Dün borsada İngiliz lirası 1030 kuruşta açılmış gene ayni fiatte kapanmıştır.

Liret 9,02 Altın 926 kuruştan muamele görmüştür.

Düyunu muvahhade 116,75 kuruştan muamele görmüştür.

Çimento komisyonu

Dün Ticaret odasında çimento sanayii ihtısas komisyonu bir içtima yapmıştır.

Bu içtimada çimento alım ve satımına ait taammüllerin tesbitine devam olunmuştur.

Tütü piyasası hararetlendi

Şehrimizde son günlerde hararetli bir tütün alım satımı başlamıştır.

Amerika, Almanya, Çekoslovakyadan dün şehrimize yüksek alıcı müesseselerin mümessilleri gelmişler ve muhtelif tütün müesseseleri ile temasa başlamışlardır. Bu mümessillerin şehrimizden çok mühim miktarda mubayaat yapacakları tahmin edilmektedir.

Tiftik ve pamuk tacirlerinin içtimaı

Dün sabah Ticaret odasında tiftik ve pamuk tacirleri bir içtima yapmıştır. Bu içtimada tağşiş kanunu münasebetile tiftik ve pamuğun ne suretle tağşişinin önüne geçileceğine dair bir talimatname projesi hazırlanmasına başlanmıştır.

Alâkadar tacirler tiftiğin daha ziyade istandardize edilmiş ihracat emtiamızdan biri olduğu ve bunun tağşiş edilmediğini fakat pamuğu prese yapanlarını karıştırdıklarını söylemişlerdir. İçtima başka bir güne kalmıştır.

Zahire Borsası muamelâtı tevsi ediliyor

İktısat Vekâleti Ticaret borsasında başka maddeler üzerine de muamele yapılmasını münasip görmüştür. Vekâlet bu hususta tetkikat yapılmasını borsa ve oda reislerine bildirmiştir.

Bu iş için toplanan komisyon zeytin, zeytinyağı, sabun, şeker gibi bir çok eşyanın borsada muamele görmesine karar vermiştir.

Maarifte

Halk bilgisi

Mahallî san'atleri tetkik edecek

Tetkikat neticesinde bir eser yazacak

Halk bilgisi derneğinde bir komisyon teşkil edilerek İstanbulun mahallî san'atlarının tetkikine başlanmıştır. Komisyon Halit, Abdülkadir ve Enver Beylerden mürekkeptir. İlk tetkik edilen saha hattatlık ve müzehhipliktir. Tetkikat bitince bütün malûmat kitap halinde neşredilecek ve sonra diğer sanatların tetkikine başlanacaktır.

Dernek Sinop ve muhitine ait halk itikatlarını bastırmağa başlamıştır.

Teşrinisaninin birinci günü derneğin üçüncü senesi yıl dönümü olması münasebetile bir müsamere ve konser verilecektir. Bu hususta lâzım gelen ihzarat yapılmaktadır.

Hiç bir muallim açıkta kalmadı

Ecnebî ve akalliyet mektepleri türkçe muallimlerinin vaziyetini tetkik eden komisyon mesaisini ikmal etmiştir. Tetkikat gayet bitarafane yapılmıştır. Açıkta kalan hiç kimse yoktur. Tesbit edilen kadrolar cumartesinden itibaren alâkadar mektep ve muallimlere tebliğ edilecektir.

Henüz açılmıyan bir kısım ecnebî ve ekalliyet mektepleri de 1 teşrinievelde derse başlıyacaklardır.

İlk mektep hocalarının vaziyeti tetkik edilecek

Maarif müdürü Haydar Beyin riyaseti altında 20 ilk tedrisat müfettisinden mürekkep bir komisyon teşekkül etmiştir.

Bu komisyon ilk mektep hocalarının vaziyetlerini tetkik edecektir.

Bu sene "A,, kursundan mezun olan 70 muallimle Anadolu muallim mekteplerinden İstanbul maarif müdiriyeti emrine verilen 50 küsur muallimin de tayin ve inhalarını bu komisyon yapacaktır .

Komisyon her gün içtima ederek vazifesini ay başına kadar ikmal edecektir.

Ticaret mektebi

Bu sene ticaret mektebi orta kısmına çok rağbet vardır. Müracaat edenlerin dörttet birini de kızlar teşkil etmektedir. Mektebe 70 Ef. alınacaktır.

Fakat şimdiye kadar müracaat edenlerin adedi 80 i tecavüz ettiğinden cumartesi günü müsabaka imtihanı yapılacaktır.

Ekmek 7 kuruşa satılıyor

Buğday ve ekmek fiatlerindeki ucuzluk devam ediyor. Şehrin bazı semtlerinde ekmek narhtan aşağıya satılıyor. Bir kaç gündenberi Fatih Çarşamba çarşılarında akşam üzeri 7 kuruşa kadar ekmek satılıyor.

Belediye bu haftaki ekmek narhını 8 kuruş 30 para olarak kararlaştırmıştır. Bu suretle fiatler bir haftada 30 para düşmüştür. Zabıtai belediye noksan vezinli ve bozuk ekmekleri takip ediyor.

Geçen gün bozuk ve noksan 1500 ekmek yalnız bir semtte müsadere edilmiştir.

6 ıncı tâlî komisyon şimdilik nakledilmiyor

Muhtelit mübadele komisyonunda dün ehemmiyetli bir faaliyet ve büro içtimaı olmamıştır.

6 inci tâlî komisyonun Babıâlideki binasından Mısır apartımanına nakli teehhur etmiştir.

Komisyon Mısır apartımanı için istenilen kira bedelini çok yüksek bulmuş ve şimdilik nakilden sarfınazar etmiştir.

Balık piyasası ucuzluyor

Balyık piyasasında hararetli muameleler başlamıştır. Palamut balıkları 10-15 kuruşa satılmaktadır. Maamafih bir kaç güne kadar fiatlerin yarı yarıya düşeceği söyleniyor.

Balığın artması üzerine et sarfiyatında tenakus başlamış ve et fiatlerine tesir etmiştir.

Kambiyo Borsası

İsterlin	1030—	Leva	65 —,30
Dolor	0,47 —,22	Şiling	3 35,—
Frank	12 00,02	Mark	1 98,25
Liret	9 10,50	Ley	79 —,20
Drahmi	36 —,40	Dinar	26 —,68
Frank	2 43,75	Koron	15—,95

İntihap cetvelleri bu akşam askıdan indirilecek

5 teşrinievvelden itibaren müntehiplerden rey toplanmasına başlanacak

Çatalcada intihabat bugün bitiyor; ortaya çıkarılan dedikoduların aslı yoktur

İntihap cedvellerinin askı müddeti bugün bitecektir. Cedveller akşam saat altıda kaldırılacaktır. Bugünden sonra yapılacak olan itirazlar artık mesmu olmıyacaktır. Bazı kaza mıntakalarında yanlışlıkla isimleri onutulan müntehiplerin de isimleri müracaatları üzerine cedvellere ithal olunmuştur. Maamafih bunlar da mühim bir yekûn teşkil etmemektedir. Encümenler cumartesi gününden itibaren reylerin toplanmasına taallûk eden işlerle meşgul olacaklardır. Bundan sonra 5 Teşrinievvelde de reyler toplanmağa başlanacaktır.

Bilhassa taşralarda yapılan intihabat etrafında döndürülen dedi kodularının aslı yoktur.

Bu meyanda, Çatalca intihabında Serbest fırka namzetlerinin kazandığı için intihabın feshi cihetine gidildiği doğru değildir. Esasen Çatalcada henüz intihap bitmiş değildir. Çünkü kanunen bir mıntakada intihabın arkası alınabilmek için o mıntaka müntehiplerinden nısfının bir fazlasının reylerini kullanmaları icap etmektedir. Halbuki Çatalcada bir hafta zarfında nısbı ekseriyet hâsıl olmadığı için müddet bir hafta daha temdit edilmiştir. Bunu da kanun emretmektedir. İşte bütün dedikoduların esası budur. Maamafih Çatalca intihabinda ikinci defa verilen bir haftalık müddet te bugün tamam olmaktadır. İntihabın neticesi yarın anlaşılacaktır.

Trakyada tetkikata giden Halk fırkası müfettişi Hakkı Şinasi Paşa da bugün avdet edecektir.

Lâtife Bekir H. ne diyor?

Yeni belediye intihabı için kadınlardan da namzet gösterileceği malûmdur. Dün bu hususta kendisine müracaat ettiğimiz kadınlar Birliği reisi Lâtife Bekir H. demiştir ki:

— Birliğe mensup azamız mahallerde propaganda yaparak her kadının reyini istimal etmesinin teminine çalışmaktadır. Fakat kadınlar Birliği kendi azası arasından hiç bir namzet göstermiyecektir. Bu işle uğraşmıyoruz bile.. Maamafih Halk fırkası her hangi bir arkadaşın namzetliğini koparsa tabiî kabul edeceğiz. Nezihe Muhiddin Hanım da karşı fırkadan namzet gösterilecekmş.. Olabilir..

Vatandaş!

İntihap günü yaklaşıyor. Bu senin politika ve memleket işleri hakkındaki kanaatlerin üzerinde ilk imtihanı teşkil edecektir. Reyini seni kandırmak ve rüyaya inandırmak için önüne çıkacak olanlara değil seni kurtaran ve sana hür, mustakil bir vatan yapan

C. H. F.

na ver. C. Halk Fırkası Gazinin fırkası ve senin öz emelindir...

Biz şimdi yaptığımız komisyonlarda daha mühim meselelerle uğraşıyoruz.

Sulh propagandası

Meselâ: Cemiyeti Akvamda biz niçin çalışmıyalım? Harp ve Sulh bu da bizi çok alâkadar eder: Kadınlar daima sulh taraflısidir. İşte böyle çok mühim işlerle uğraşan 10 tane komisiyonumuz var.. Komisyonlarımız her hafta pazar günleri muntazaman mesaisine devam etmektedir. Birlik kadınlık namına yapabileceği bütün işler için çalışmaktadır.

Nezihe Muhittin H. merakta mı?

Diğer taraftan Nezihe Muhiddin H. diyor ki:

— Kadınlar Birliğinden kimin namzet gösterileceğini çok merak ediyorum. Birlik şimdi yaptığı komisyonları yeni zannetmesin.. Ben onları ta yedi sene evvel teşkil etmiştim. Yani hepsinin ne olduğunu bilirim. Şimdi artık kadınlık hukuku teslim edilmiştir. Bu komisyon mesaisi nafiledir. Buna gülerim. Hele bir zaman polis olmağa kalktılar.. Bu işin fantezi tarafı.. Kadının polis olmasına imkân var mı? Ben kendi hesabıma söyliyeyim ki gece sokağa çıkmağa korkarım Düşünün artık "

Beş hasta var!

Milliyet

Asrın umdesi "Milliyet" tir.

25 EYLÜL 1930

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları: İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruş tur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün hararet en çok 28 en az 18 derece idi. Bugün hava yağmurlu olacak rüzgâr povraz esecektir.

FELEK

Uyandırmak istemedim

Bir dostuma anlattım:

"— Hatırı sayılır ve geniş işler yapar bir zate müşterek bir dostumuz tarafından takdim edilmiştim. Bu zat — gazeteci olduğum söylenmiş olmasma rağmen — beni mimar biliyor ve onun için de bulunduğumuz binanın yeni yaptırılmış yerlerindeki putrelleri gösteriyordu. Ben de hiç bozmadan sözlerini tasdik ediyordum! Arkadaksım sordu:

— Neden işi tashih ederek asıl hüviyetini bildirmedim?

—Rahatsız etmek istemedim.

—Ne gibi?

—Hayır, bu zatı uyandırmak istemedim."

Şüphe yok ki birçok uyuyanları rahatsız etmemek kaygusu vaktında yapılması lâzım ikaz vazifesinin ifasına mâni olmuştur.

Fazla olmasın da

Bizim gazetenin birinci sahifesinde şimdiden henüz ne olacağını tahmin edemediğim bir ilân gördüm:

"Beş hasta var!"

Hasta yalnız beştane ise telâşa mahal yok. Yalnız dua edelim de artmasın!

İster misin?

Bana sordular:

— Aza olmak istemez misin?

— İsterim! dedim. Göz olmak isterim.

— Hayır! dediler.. Şehir azası?...

— İstemem dedim... İnsanı ince eleyip sık dokuyorlar... Bu kadar didiklenme işimegelmez..

FELEK

Mevludu şerif kıraatı

Mülğa harbiye nezareti ikraz ve istikraz komisyonu reisi binbaşı merhum Tal'at Beyin refikası ve Efdal Beyin valdesi merhume Nadire Hanımın ruhuna ithaf edilmek üzre 26 eylül 930 tarihine müsadif cuma günü öğle namazını müteakiben mevludu şerif kıraat ettirileceğinden mumaileyhanın meclubu fazail ülviyesi bulunan zavatın Arnavutköy camiini teşrifleri rica olunur.

Endaht tecrübeleri

İstanbul Vilâyetinden:

Gümrükler idaresine ait 34 No. lı açık deniz motorunun 25-9-930 perşembe günü sabahı Hayırsız adalar cıvarında makineli tüfek tecrübesi yapılacağından halkın bu sahada dolaşmaması lüzumu ilân olunur.

İstanbul icra riyasetinden:

İstanbluda Örücülerde 29, 31 numaralı mağazada Hacı İsmail zade Kasket tüccarı Numan Beyin kongurdato talebile vuku bulan müracaatı üzerine icra kılınan tetkikat neticesinde kongurdato talebinin nazarı itibara alınmasına ve icra ve iflâs kanununun 278, 279 uncu maddeleri mucibince iki ay mühlet verilmesine ve Galatada merkez rıhtım hanında avukat Hüseyin Hüsnü Beyin komiser tayinine ve işbu mühletin ilânile beraber icra ve tapo sicil memurluklarına bildirilmesine karar verilmiş olduğu cihetle ilân olunur.

Dr. HORHORONİ

Beyoğlu Mektep sokak No. 35 muayene saabtan akşama kadar

Ayağını taşa çarpan kadın

—Fransızçadan—

Doğrusunu söylemek lâzım gelirse hepimiz onu takdir ederek severdik.

Bizim bu hissimize iştirak edenler pek çoktu. Bu adamın hususiyeti şu idi: Bugünkü zamana göre değil, bir asır evvelki zamana göre bir adam olması...

Duyguları, düşünceleri hep eski zamanları hatırlatıyordu. Meselâ kadınlar hakkındaki düşünceleri bu zamanın telâkkilerine hiç uymuyordu.

Onun kadınlardan bahsedişi hemen hemen şöyle idi:

— Dünya yüzünde onlar olmasa acaba hayatın ne mânası kalırdı?..

Hayat demek kadın demektir.

Onların gönlünü almak için erkekler her fedakârlığı yapmalı...

Bu eski zaman romanlarında yazılı vekayii hatırlatan bir telâkki idi. Halbuki biz buna gülüyorduk:

— Yanılıyorsunuz dostum, diyorduk, asrımızın kadınları başka türlüdür.

Bugünkü kadın bir asır evvelki büyük annesi gibi değildir. Bu kadın daha ziyade kendine emredilerek itaat altına alınmağı istiyor.

O bugünün erkeğini kadına karşı pek hürmetsiz bulurdu.

Kendisine son defa rast geldiğim zaman bana:

— Sana bir çok söyliyeceğim var, dedi, eğer vaktin müsait ise?..

Sonra anlatmağa başladı.

— Ne garip tesadüf... Yaz tatilini geçirmek için gittiğim yerde yeni evlenmiş bir çift gördüm. Balayını geçirmek için gelmiş olan bu çift ile aramda bir dostluk teessüs etmekte gecikmedi. Çok zarif bir kadın...

— Eski romanlardaki kadınlar gibi değil mi?..

— Lâtife bertaraf dostum. Fakat hakikatte bu kadın benim hayalimdeki kadına çok benziyordu.

— Korkarım bu kadına âşık oldun?

— Tahmininde aldanmadım... Evet.. Bu kadını sevmeğe başlamıştım. Fakat şunu da ilâve edeyim ki henüz muhakememi kaybedecek derecede değil.. Çünkü benim bu yeni evlenmiş genç kadınla aramdaki müthiş yaş farkını göz önünden uzak tutuyor değildim.

Bu genç çift beni kendilerinden büyük, samimî bir dost olarak kabul ediyorlardı. Genç kadının nazarında benim bundan başka bir mevkiim yok tu, olamazdı.

Düşün, azizim, ben bu taze kadına aşkımı ilân etmeğe kalkarsam ne kadar gülünç olurdum? Bunu bilmiyor değildim..

Bir gün müstacel bir telgraf alan kocası Parise gitmek mecburiyetinde kalmıştı. Genç adam gitti. İşini bitirince hemen avdet edeceğini temin etmişti. Zaten başka türlü olmasına da imkân yoktu. Çünkü yeni evlenen genç adam zevcesini çok seviyordu. Fakat tesadüf ne roller yapıyor bilsen!.. Akşam oldu, genç kadına kocasından bir telgraf:

"Bu gece dönemiyeceğim. İşim çok mühim,.,

Bu kelimeler genç kadının endişesini izale edecek gibi değildi. Ben, ahlâksızlıkla ifade edilebilecek bir sinsi bakışla genç kadına bakarak:

— Merak etmeyiniz, diyordum, merak etmeyiniz!... Kimbilir nasıl mühim bir iştir...

Yoksa zevciniz size son derece sadıktır. Buna hiç şüphe yok...

Bu sözler genç kadının kalbine şüphe koymak için kâfi idi:

— Yok, dedi, şimdi trene bineceğim, Parise döneceğim. Onu mutlaka bulacağım.

İtiraz etmedim. Kendisine refakat teklif ettim. Kabul etti. Otelden çıktık. Trene binmek üzere istasiyona giderken genç kadın ayağını bir taşa çarptı.

Can acısı ile haykırdı. İşte tesadüf burada benim lehimdeydi. Genç kadını tuttum, o gayri ihtiyari bir surette kendini kollarımın arasına bırakmıştı.

Parise gidip kocasını aramaktan vaz geçti. Devrisi sabah bir arahk kocasının bulunmamasından istifade ile bana dedi ki:

— Akşam tesadüf size yardım etti. Artık böyle bir tesadüfün bir daha olabileceğini bekliyorsanız yanılıyorsunuz!..

O, Filhakika dün akşamki kadın değildi. Şimdi bana dargın, hiddetli olmamakla beraber gene eskisi gibi, belki daha ziyade kocasını seven ve sadık kalmağa karar veren bir kadın olmuştu!..

Ticaret bahriye mektebi âlisi müdürlüğünden

1 — Mektebin derecesi yüksektir. Gayesi tüccar gemilerine kaptan ve makinist yetiştirmektir.

2 — Mektep Leylî olduğundan talebenin iaşe, ibate ve ilbası mektebe aittir. Bikes talebeye ayrıca muavenet edilir. Taşradan müracaat edeceklerin yol masrafları temin olunur.

3 — Lise mezunları imtihansız âli birinci sınıfa kabul edilir. Bunlar için müddeti tahsil iki senedir.

4 — İki seneden ibaret olan tâli sınıflara da liselerin Onuncu ve on birinci sınıflarından naklen ve yahut o derece tahsil gördüğü alelûsul tasdik edilmiş talebe alınır.

5 — Mektep mezunları için mecburî bir hizmet yoktur. Yalnız mektep tahsilini ikmal eylemek şart olduğundan terki tahsil edenlerin iaşe ve ilbas masraflarını maa faiz ödemeleri lâzım ve taliplerin mektebe girerken bir teahhütname vermeleri mecburidir.

6 — Mektebe girmek arzusunda bulunanların hüviyyet cüzdanını, aşı şahadetnamesini, mektep tasdikname veya şahadetnamelerini, polisce musaddak hüsnühal ilmühaberlerini ve dört adet vesikalık fotoğrafını istidalarına repten Teşrinievvelin birinci gününe kadar Ortaköyde Çırağan Sarayı ittisalinde kâin mektep müdürlüğüne müracaatları.

Emlâk ve eytam bankası umum müdürlüğünden:

Satlık emlâk

Esas No	Mevkii ve Nevi	Teminat mikdarı
20	Nişantaşında Sait paşa konağı yanında 100No. konak	3800 lira
23	Zincirlikuyu kasrı civarında arazi arabalık ahır ve saire	1500
26	Dolmabahçede Fatmahatun mahallesinde Beyoğlu caddesinde 5 ve 5-1 No. kâgir hane ve ahır	600 „

Balâda yazılı emlâk satılmak üzere şeraiti atiye ile müzayedeye konulmuştur:

1 — Müzayede (kapalı zarf) usulü iledir.

2 — İhale 29-9-930 tarihinde Ankarada meclisi idaremiz huzurunda yapılacaktır.

3 — Talipler teklif zarflarını yevmü mezkûra kadar Ankarada umum müdürlüğümüze veya yevmi mezkûrdan birkaç gün evvel İstanbul veya İzmir şubelerine tevdi etmelidirler.

4 — Bedefi ihale ilki peşin ve diğerleri yedi müsavi taksitte istifa edilmek üzere sekiz senede tesviye edilecektir.

5 — talip olanların şubemize müracaatla bir lira mukabilinde mufassal sartnamemizi alıp teklif mektuplarına raptetmeleri lâzımdır.

Mektepliler müsabakası

Ağrı zaferi

71 inci haftanın 5 inciliğini İ. Terzi mektebi talebesinden 11 numaralı Melek H. kazanmıştır Yazısı şudur:

Bu haftanın en mühim havadisi "Ağrı„ daki tenkil harekâtının bilfiil ordumuzun tam ve kahir zaferile hitam bulmasıdır.

Senelerdenberi düşmanlarımız tara fından en ufak bir fırsattan istifade edilerek şarktaki eşkiyayı müzmin bir şekle koymak isteniliyordu.

Nihayet son kıyam kahraman Türk ordusunun hareketini mucip oldu.

Karadan askerlerimiz, havadan tayyarelerimizle gittikçe daralan çember içinde, bu serseri eşkiya kümesi son darbeyi beş günlük neticesiz ve şuursuz bir mukavemetten sonra yedi.

Esasen bir fikri mahsusla hareket etmeyip ancak bir kaç beyin esiri olan bu zavallılardan bundan başka bir şey beklenemezdi.

Üzerinde yürülmesi muhal olan Ağrıdaki Türk ordusunun kat'i zaferini, kahramanlıklarla dolu tarihimizin hemen her sahifesinde tesadüf edebileceğimiz şerefli muzafferiyetler sırasına kayıt edebiliriz.

İstanbul menkul kıymetler ve kambiyo borsası meclis reisi mütekait Doktor Kaymakamı

FEHMİ ISMAİL B. ∴

ani kısa bir hastalıktan sonra ebediyete intikal etmiştir. Cenazesi bugünkü perşembe günü kaldırılacaktır. Sabah saat 9da Sirkeci iskelesinden şirketi hayriyenin hususî bir vapuru merasime iştirak edecek zevatı Sarıyere isal edecek ve aynı vapur saat 11,30 raddelerinde Sirkeci iskelesine dönecektir. Oradan otomobillerle Merkez Efendi'de aile kabristanına gidilecektir.

Bütün biraderlerin ve merhumu seven zevatın bu merasime iştiraki rica olunur.

Kadıköy Süreyya Sineması

Leylaklar Açarken

Kolen Mur

Bugünden itibaren Sesli Şarkılı film.

Raşit Riza

Cuma günü akşamı Üsküdar Hale tiyatrosunda Gaip aranıyor.

Ist: 8 inci icrasından:

Bir borcunun temini için mahcuz ve satışına karar verilen bir adet piyano 29-9-930 pazartesi günü saat 15 de açık artırma suretile Sandalbedestanında satılacağı ilân olunur.

BEYKOZ DEBAGAT FABRİKASINDA

Mevcut ve çıkacak arıntı kazıntı ile sığır kuyruk ve boynuzları satılacaktır. Talip olanların 27 eylül cumartesi günü fabrikaya müracaat etmeleri.

Müzayede ile satış

Eylülün 26 ncı cuma günü sabah saat 10 da HALASKÂR GAZİ caddesinde Harbiye ve Hamam İstasyonları ortasında 57-83 numaralı hanede bulunan nefis eşyalar müzayede suretiyle satılacaktır.

Vitrinli büfe ile mavun kaplama asrî cedit yemek oda takımı, nadide asrî ve 8 parçadan mürekkep yatak oda takımı, diğer yatak oda takımları, kanape ve 2 koltukdan mürekkep pomye takımı, emaye salamandır ve çini sobalar, antre için hasır takım, vitrin, jardinyer, divan ve orta masasını havi asrî mükemmel salon takımı, Singer dikiş makinası, Luyi XV orta masaları, hayli perdeler, şezlong, çini sobalar, kanape takımları, elektrik abajurlar, portmanto ve sair eşyai beytiye.

Anadolu ve Acem halıları ve seccadeleri.

Pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır.

Zayi cüzdan

Derununda para yok, ancak bir kaç senet, nufus tezkerem bulunan cüzdanımı zayi ettim. Her kim bulup zirdeki adresime getirecek olursa fazlaca memnun edileceği ilân olunur.

İstanbul hayvan borsası mubayaacılarından İbrahim Ethem Gedik paşada kasap dükkânı No 34.

Bilmecemiz

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	B	A	Ş	İ	T	■	F	A	K	A	T
2	A	■	İ	L	Â	■	A	L	İ	■	A
3	Ş	İ	■	K	■	■	■	A	■	E	R
4	İ	L	K	■	İ	K	A	■	A	N	A
5	T	Â	■	İ	M	A	L	E	■	E	K
6	■	■	■	K	A	L	E	M	■	■	■
7	F	A	■	A	L	E	N	İ	■	A	Ç
8	A	L	A	■	E	M	İ	■	E	L	A
9	K	İ	■	A	■	■	■	E	■	A	L
10	A	■	E	N	E	■	A	L	A	■	A
11	T	A	R	A	K	■	Ç	A	L	A	P

bilmecemizin halledilmiş şekli

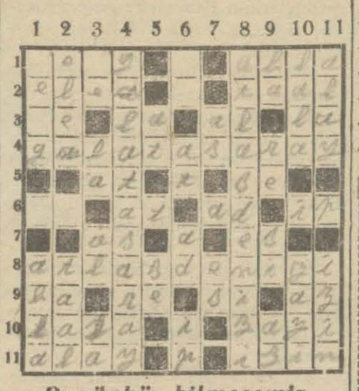

Bugünkü bilmecemiz

Soldan sağa ve yukarkan aşağı:

1 — Hükümdar çadırı (4). Büyük hemşire (4).
2 — Keder (4). Arapça "gel" manasına gelir (4).
3 — İdam e (2). Nota (2). Kırmızı (2). Nota (2).
4 — Bir Spor klübü ismi (11).
5 — Beygir (2). Şart edatı.
6 — Lâkin (2). Esp (2). İsim (2) Sicim (2).
7 — İdam et (2). Başına bir (s) koyunca seslenir (2).
8 — Avrupanın şarkında büyük bir deniz (11).
9 — Sonuna bir (l) konursa ballanır (2). Nota (2). Nota (2). Çok değil (2).
10 — Dadı (4). Kaybolmuş (4).
11 — İstihza (4). Müsaade (4).

Istanbul belediyesi ilânları

İstanbul Belediyesinden: Cemiyeti Umumiyei Belediye Eylülün Yirmi sekizinci Pazar günü saat on dörtte içtima edeceğinden muhterem âzanın teşrifleri rica olunur.

* * *

İstanbul Belediyesinden: Balat atelyesi için lüzumu olan 2500 adet çidene tahtası, 200 gürgen kalas 300 kol ağacı, 200 taban ağacı, 500 gürgen ispit, 10,000 parmak, 500 başlık ile 16 ton Ereğli maden kömürü kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin şartname almak için her gün levazım müdürlüğüne gelmeleri teklif mektuplarını da ihale günü olan 15 Teşrinievvel 930 Çarşanba günü saat on beşe kadar mezkûr müdürlüğe vermeleri.

* * *

İstanbul belediyesinden: Bedeli keşfi 5671 lira 61 kuruş olan Üsküdar iskele meydanındaki çeşme çatısının inşaasile kurşunlarının tamiri kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin şartname almak için ve keşif evrakını görmek için her gün levazım müdürlüğüne müracaatları teklif mektuplarını da ihale günü olan 16 teşrinievvel 930 perşembe günü saat on beşe kadar mezkûr müdürlüğe vermeleri.

* * *

İstanbul Belediyesinden: Hastahaneler için lüzumu olan 7900 kilo soğan, 18900 patates, 3600 kuru fasulye, 500 börülce, 600 nohut, 800 mercimek, 520 salça, 70 kuru bamya, 1300 kuru üzüm, 800 kuru kayısı, 50 kilo kuru vişne kapalı zarfla münakasaya konmuştur. Taliplerin şartname almak için her gün levazım müdürlüğüne müracaatları teklif mektuplarını da ihale günü olan 15 teşrinievvel 930 çarşamba günü saat onbeşe kadar mezkûr müdürlüğe vermeleri.

995 numerolu Seyrisefer merkezinden aldığım şoför vesikamı zayi ettim. Yenisi alınacağından hükmü yoktur. Ali Rıza

Bu akşam MELEK sineması

Geçen sene Madam Pierrat ile alkışladığımız komedi Fransez artistlerinden

(A N D R E L U G U E T)i

YEŞİL HAYAL

filminde takdim edecektir.

Metro - Goldwyn - Mayer tarafından tertip edilmiş tekmili Fransızca sözlü bir filmdir.

İlâveten: FOX NEWS halihazır sesli ve sözlü dünya havadisleri.

MAKSIM

KIŞLIK BAHÇESI

Pek yakında Avrupa muzikhollerine rekabet edebilecek muazzam muzikhol programı ile açılacağını muhterem bedayi perveranın enzarı itlaına arzolunur

ANADOLU

SIGORTA ŞIRKETI

Türkiye İş Bankası tarafından teşkil edilmiştir

Yangın - Hayat - Nakliye - Kaza - Otomobil - mes'uliyeti maliye Sigortalarını kabul eder.

Adres: 4 üncü Vakıf han İstanbul

Telefon: İstanbul — 531 Telgraf: İmtiyaz

Karaciğer, mide, barsak, taş, kum hastalıkları için

Tuzla İçmeleri

15 Teşrinievvele kadar trenler işler

Istanbul limanı sahil sıhhiye merkezi başdtabipliğinden:

Müstahdimin ihtiyacı için münakasa suretile 125 takım elbise ve o mikdarda kasket yaptırılacağından münakasa günü 11 teşrinievvel 1930 tarihine müsadif cumartesi olarak tesbit edilmiştir.

Taliplerin mezkûr elbiselere ait şartname ile kumaşı ve elbise numunesini görmek üzre her gün Galata'da Kara Mustafa paşa sokağında kâin levazım ve mubayaa memurluğuna ve münakasaya iştiraketmek üzrede yevmi mezkûrda saat 14 de komisyona müracaatları ilan olunur.

Etibba muhadenet ve teavün cemiyetinden:

Önümüzdeki cuma günü saat on buçukta aylık içtimaı umumî aktedileceğinden azayı kiramın Türk ocağını teşrifleri rica olunur.

125 kuruş yüzü ile Kuştüyü yastık

Galatasaray sergisinde bir çok takdirlere mazhar olan Istanbul'da Çakmakçılar'da Çeşme sokağındaki kuş tüyü fabrikasında kilosu 125 kuruştan başlar kuş tüylerinin kilosu hazır yasdık şilte yorgan kuş tüylerine mahsus kumaşların envaı cümlesi çok ucuz fiatla satılmaktadır.

Istanbul Maarif Mudurluğunden:

Afyon Karahisar Vilâyeti ilk mekteplerine muktezi defatirin ve cedaı idarede mevcut numune ve şartname mucibince 28-9-930 tarihine müsadif pazar günü saat 15 te mahallince ihalesi icra edilmek üzere münakasaya konmuştur. Numune ve şartnameyi görmek isteyenlerin idareye müracaatleri ilân olunur.

Istanbul Ziraat mektebi

Kayit ve kabul şartları

Bu sene talî ziraat mektebi halinde açılacak olan mektebe aşağıdaki şartlar dairesinde talebe almacaktır:

1 — Mektebe Orta mektep mezunları bilâmüsabaka alınır. Talipler mektebe alnacak miktarı tecavüz ettiği takdirde müsabakaya tâbi tutulur.

2 — Mektep leylî ve meccanîdir. Birinci maddedeki evsaftan maada mektebe girmek istiyen efendiler aşağıdaki evsaf da haiz olması şarttır:

A — Türkiye tebaasından olmak,

B — Sinni on dokuzdan yukarı olmamak,

C — Vücudü ziraate müteahammil olmak,

D — Sârî hastalıklardan salim olduğunu musaddak tabip raporu ile tevsik etmek,

E — Aşı şehadetnamesi hüsnühal mazbatasını haiz olmak,

3 — Bizzat ziraatle iştigal eden çiftlik ve arazi sahibi evladı olduğunu tevsik edenler tercih olunur.

4 — Kayit ve kabul zamanı Teşrinievvel bidayetine kadardır. Taliplerin ya doğrudan doğruya veya Ziraat müdür ve memurlukları ve mahallî mülkiye memurları vasıtasile mektep müdüriyetine üç kıt'a fotoğraf ve vesaiki ile istida etmeleri lazımdır.

İstanbul için Vilâyet dairesinde Ziraat müdüriyetine müracaat olunacaktır.

Jandarma imalâthanesi müdüriyetinden:

	tarihi	günü	saat
1740 adet eşya çantası	30-9-930	salı	14
1617 metre kışlık elbiselik kumaş	1-10-930	çarşamba	14

Yukarda yazılı eşya ayrı ayrı kapalı zarf münakasa ile satın alınacaktır. Münakasa hizalarında yazılı zamanda İstanbulda Gedikpaşada Jandarma imalâthanesinde yapılacaktır. Şartnameleri imalâthaneden verilir. Teklifler menin tarzı imlâsı şartnamede yazılıdır.

Tek taksi

Otomobil sahipleri dün gece toplandılar

Tek taksi evsafı aleyhinde bulundular

Otomobil sahipleri dün akşam saat 9 da Taksim Stadyomunda toplanarak İstanbul belediyesinin taksiler için kabul ettiği son tip hakkındaki mutalea ve itirazlarını tesbit etmişlerdir. Cemiyet reisi Nihat Beyin teklifi üzerine belediyenin tek taksi evsafı hakkındaki talimatnamesi madde madde okunmuş, otomobil sahipleri dünkü nüshamızda yazdığımız esaslar üzerinde tadilât yapılmasını rica için Dahiliye, iktısat vekâletlerine ve İstanbul belediyesine birer arize takdimine karar vermişlerdir. İçtimaa tam 45 otomobil sahibi iştirak etmiştir. İçtimada istenilen şeyler.

1 — Boyaların taksi otomobillerde iki renk üzerine değil tek renk üzerine yapılması,

2 — otomobillerin müşteri oturacak kısmının açılır, kapanır landone olmaması,

3 — Bağaj yerinin şoförün yanındaki mahalde kabul edilmemesi, bağaj yeri olarak otomobillerin arkasındaki bagaj mahallerinin kabülü,

4 — Direksiyonun sağa alınmak mecburiyetinin kaldırılması.

5 — Döşemelerin maroken veya bandozetten olması mecburiyetinin ilgası,

6 — Nikel aksamın boyanmaması

7 — Eldeki otomobillerin aynen ipkası, gibi 7 maddeden ibarettir.

İçtimaa iştirak edenlerce bu maddeler üzerinde uzun uzun mütalealar serdedilmiş, belediyenin bu evsafı tayin ve tesbit ederken otomobilcilerin ve ihtisas sahiplerinin mütaleası alınmamış olması hararetle tenkit edilmiştir.

Taksi otomobillerindeki renk ve döşeme mecburiyetinden maada mecburiyetlerin hususî otomobillere de teşmili lâzım geldiği etrafında temenniler serdedilmiştir.

Neticede Senihi Bey tarafından tesbit edilen bu maddeler hakkında bir kere de heyeti umumiyenin fikri alınması, arzaların ondan sonra ait oldukları makamlara tevdi olunması teklif edildi.

Diğer hazırun da bu fikre iştirak ettiler. Neticede bu cihet kabul edildi ve heyeti umumiyenin fikrinin alınması kararlaştırıldı.

Belediye erkânı ne diyor?

Belediyece tesbit edilen tek taksiye şoförler itiraz etmektedir.

Bu hususta kendisine müracaat ettiğimiz belediye reis muavini Hâmit B. şu izahatı vermiştir:

— Evet. Şoförler tek taksiye itiraz ediyorlarmış. Fakat bize bu hususta resmen müracaat edilmiş değildir. Şayet itirazlarını resmen bildirirlerse ve yapılan itirazın da şayanı kabul olduğu anlaşılırsa tabiî tetkik edilir.

Konservatuara 30 talebe alınacak

İstanbul konservatuvari yeni talebe kaydına başlamıştır. Bu sene konservatuara her seneki gibi gene 30 talebe alınacaktır. Tahsil itibarile yüksek olanlar tercih edilecektir.

Konservatuvar müdürü Yusuf Ziya B. Bursada bulunmaktadır.

Gelecek hafta içinde şehrimize avdet ederek konservatuvarın kışlık mesai programlarının tatbikine başlanacaktır. Her sene olduğu gibi 15 günde bir verilen talebe konserlerine 1 teşrinisanide başlanacaktır.

Gazi Hazretleri

(Başı birinci sahifede)

te ikaz ve irşadından milleti istifade ettirmesi fikrindeyim. Bu itibarla Reisicümhurun doğrudan doğruya reyiam usulü ile millet tarafından intihap edilmesi prensipini istizan etmekteyim.

Binaenaleyh şimdiden sarih bir fikir dermeyan etmek mevsimsizdir. Bu cihetin kat'î bir şekil alabilmesi için evvelemirde Gazi Hz. nin muvafakatlarını almak tabiîdir.,,

Bu sözlerin manası şudur ki Fethi B. Gazi Hz. nin kendi teşkil ettikleri Halk Fırkasından ayrılmalarini istiyorlar. Bu, Fethi Beyin işine elverebilir. Nasıl ki İzmirde ve şurada burada bunu bir politika oyunu olarak kullanmıştır.

Fakat Reisihümhur Hz. fırkalarından ayrılmıyacaklarını beyan buyurmuşlardır. Bu kararları en kat'î bir lisan ile on gün evvel neşrettikleri beyannamelerinde ifade edilmiştir. Bu sarahat karşısında Fethi B. in hâlâ bu mesele etrafında politika oyunu oynaması çocukça bir manevradır. Kaç defa söyledik ve gene tekrar ederiz:

Gazi Hazretlerinin aziz şahısları hakkında lâübali olmaktan çekinelim.

ANKARA, 24 (telefonla) — Ankarada bir İsveç ajansının muhabiri yoktur ve Ankaradan Avrupaya bu mealde mevzuu bahis havâdis çekilmemiştir. Bu hususta böyle bir haber neşreden gazete keyfiyeti tavzih edecektir.

Akıl hıfzıssıhhası

Akıl hıfzıssıhhası cemiyeti bu akşam senelik ve umumî kongresini akdedecektir. Cemiyet reisi doktor Fahreddin Kerim B. dün bir muharririmize demiştir ki:

— Cemiyetimiz tamamen ilmî bir toplantıdır. Azamız mahduttur. Akıl hıfzıssıhhasının memlekette kıymet bulması lâzımdır.

Bilshassa mücrim gençler üzerinde tetkikat çok mühim neticeler verir. Müteredd çocukların kafaları şayanı dikkat tahavvül safhaları gösterir. Keza umumî cemiyet ruhiyatı milletlerin kabiliyet, maraz gibi ahvalini çok açık olarak gösterir.. Bütün bunlar kongrede izah edilecektir. Avrupa ve Amerikalılardaki hıfzıssıhha cemiyetlerinin mesai tarzları ve şimdiye kadar yaptıkları işler anlatılacaktır.,,

Aldığımız malûmata göre kongreye dinleyici sıfatile herkes gelebilecektir.

Poliste

Çok feci

Bir kadın tramvay altında can verdi

Dün sabah saat 8,30 da "Deve çiğniyen,, namile maruf vatman Fehmi Ef. nin idaresindeki tramvay Sirkecide Kemal Bey sineması önünden geçerken zeytinci Muizin 40 yaşındaki zevcesi Bolisoya çarpmış ve kadın tramvay altında kalarak parçalanmıştır. Tahkikat yapılmaktadır.

Bir intihar daha

Denizden çıkarılan ölünün hüviyeti anlaşıldı

Dün sabah Sirkecide yolcu salonu önünde deniz kenarında bir nâş çıkarılmış ve morga gönderilmişti. Yapılan tahkikat neticesinde asmaaltında 62 numaralı dükkânda ticaretle meşgul Emin zade Ahmet Beyin mahtumu 23 yaşlarında Mehmet Necati Bey olduğu anlaşılmıştır.

Bu hususta yaptığımız tahkikata göre Mehmet Necati Ef. asabî hastalığa müptelâ olması dolayısile pederi Ahmet B. tarafından berayi tedavi İsviçreye gönderilmiş, bundan iki üç ay evvel İstanbula gelmiştir. Bu gencin hane halkı ahvalini bildikleri cihetle yalnız bırakmıyorlar. Daima nezaret altında bulunduruyorlardı. Fakat bundan on gün mukaddem yalnız yatmasını ve kimsenin bulunmamasını valdesine söylüyor. On gün evvel arzusu üzerine M. Necati B. odasında yalnız kalmca eski pardesü ve pantalonunu giyerek gece yarısından sonra sabaha karşı saat 3 raddelerinde evin sokak kapısını kilitlemek ve anahtarı da üzerine almak suretile tagayyüp etmiş ve şimdiye kadar zabıtaca yapılan taharriyata rağmen bulunmamıştı. Necati Ef. nin dün köprüden kendisini denize attığı söylenmektedir.

Tahkikata devam ediliyor.

Denizde bir ceset daha

Ahırkapı kayıkçılarından Talât Ahırkapı açıklarında bir erkek cesedi bulup Ahırkapı iskelesine getirmiştir. Sarışın, orta boylu 50 yaşlarında siyah palto ve kostüm giymiş olan cesedin sol kolu ve başı yaralıdır. Üzerinde hüviyetini gösterecek bir şey çıkmamıştır. Çaketinin sağ ve sol cepleri taşla doludur. Hüviyeti hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Bir kız tentürdiyot içmiş

Bakırköyünde Kartal tepede oturan kunduracı Nazif Efendinin 17 yaşındaki kızı Faika H. dün tentürdiyot içmek suretile intihara teşebbüs etmiş isede çabuk yetişilmiş ve kurtarılmıştır. İntihara teşebbüsü sebebi tahkik edilmektedir.

Cerh vak'aları

1 — Sandalcı Kadri ve motörcü Şinasi; sarhoşlukla kavga etmişler. Çengelköyünde biribirlerini bıçakla yaralamışlardır.

2 — Büyükderede "Ali ağa bağı" müsteciri Zıya efendi; Şefika isminde bir kadın tarafından taşla başından yaralanmıştır.

3 —Kumkapıda oturan komisyoncu Panayot; kız kardeşine sarkıntılık eden Sokrat isminde bir gençle kavga etmiş, Sokratı taşla başından yaralamıştır.

4 — Zıya ve Reşit isminde iki kişi gazinoda sarhoş olarak bağırıp çağırmışlar, kendilerini yakalamak istiyen polis memurlarına tabanca ile ateş etmişlerdir. Ziya ayni zamanda bıçak çekerek polis Sıkı efendiyi elinden yaralamış, ikisi de yakalanmıştır.

Fırka grupu

(Başı Birinci sahifede)

ken Serbest Fırkanın halihazır vaziyetine de temas ederek dedi ki:

— Yeni fırkanın teşekkülü bize bazı hakikatler öğretti. İddia edebilir miyiz ki bu nüma yişlerin hiç bir mânası yoktur. Böyle sanırsak gaflete düşmüş sayılırız. Fırkamızın mazisi, tarihi çok şereflidir. Prensiplerimiz hakikî ve esaslıdır. Fakat vaziyeti olduğu gibi görmeliyiz.

Fethi B., veya her hangi bir muhalif bayrağını alarak İzmire gelseydi vaziyet başka türlü olacak değildi.

Mesele, memlekette ademi memnuniyetin tezahürü meselesidir. Kim inkâr edebilir ki, Halk Fırkası memleketi refaha isal için azamî gayreti sarfetmemiştir. Fakat ne yapalım; ki bu asırda yapılan icraatın hakikî manasını daima ve mütemadî vesait ile millete bildirmek mecburiyeti vardır.

Milletler çabuk unutur. Tarih misallerle doludur. Dünkü muvaffakıyetlerimizin prestişleri nihayet e kadar devam eder zannında bulunmıyalım. Her gün tebarüz eden ihtiyaçlar karşısında millete sık sık hesap vermek mecburiyetindeyiz.

Gençliğin yeri Halk fırkasıdır

— Memleketin münevver kütlesi lâyik ve cümhuriyetçidir. İnkılâpların hakikî mânasını bilir. Onları ihmal etmiyeceğiz.

Münevver gençler fırkamızın sıcak muhitinde hakikî mevkilerini bulacaklardır.

Dedi.

Maarif eminleri kanunları

Hatip nutkunun sonlarına doğru maarif eminleri kanununun tenkit ederek, bu kanunun maarif işlerimizi sekteye uğrattığını, ve valiler ile eminler arasında sık sık ihtilâflar çıktığını söyledi ve hatimei makal olarak dedi ki:

Yolumuz açıktır

— Bundan sonra yolumuz açık olacaktır. Kuvvetli fırkalar tenkitlerden korkmazlar. Şereflı tarihinden mülhem olan fırkamız yapacağı bütün icraatı millet müvacehesinde bütün tenkitler karşısında müdafaa etmesini bilecektir.

Halk fırkası müfettiş ve mutemetleri lâğvediyor

ANKARA, 24 — Halk Fırkasının ıslahı için toplanmalar ve müzakereler devam ediyor. Fırka büsbütün yeni bir şekilde idare edilecektir. Dokuz kişiden mürekkep umumî bir merkez olacak ve merkezin muhtelif faaliyet şubeleri bulunacaktır.

Halk Fırkasında müfettişlikler ve mutemetler tamamen ilga ediliyor. Fırka teşkilâtında çok mühim bir yenilik olarak bundan sonra esnaf cemiyetleri teşkilâtında ve meslek cemiyetleri intihabatında fırka namına namzet gösterilmiyecektir.

Fırka gurupu bugün de toplanacak

ANKARA, 24 (telefonla) — Fırka grubu yarın (bugün) öğleden evvel bir içtima daha aktedecektir. İçtimalara devam edilip edilmiyeceğine bu celsede karar verilecektir.

Fethi Beyden Mecliste izahat istenecek

ANKARA, 24 — "İnhisarlar bazılarının ceplerini doldurmak için yapılmıştır". Yeni fırka liderinin nutkundaki bu söz hükûmet erkânı kadar meb'usları da çok müteessir etmiştir. Bunun için perşembe günü meclise dahil olacak olan Fethi Beyden bu mesele hakkında tafsilât ve izahat almak umumî bir arzu halindedir. Rivayet edildiğine göre, muhalif fırkanın liderı şumullü bir mana kastetmemiş olduğunu, İzmir liman şirketinden istifa eden bir kaç kişiyi söylemek istediğinî îfade etmiştir.

Her halde işin hakikati, Fethi Bey bu meseleye temas ettiği zaman anlaşılacaktır.

C. H. Fırka grupunun tebliği

ANKARA, 24 A.A. — C. H. Fırkası grupu riyasetinden bildirilmiştir:

Cümhuriyet Halk Fırkası grupu bugün dahi Afyonkarahisar meb'usu Ali Beyin riyasetinde içtima etti ve saat 10 da başlıyarak saat 19 a kadar dünkü mevzular üzerinde müzakerelerine devam eyledi. Yarın dahi devam edecektri.

S. C. Fırkasının bir tekzibi

ANKARA, 24 A. A. — Serbest Cümhuriyet Fırkası kâtibi umumiliğinden tebliğ olunmuştur:

18 eylûl cuma günü Serbest Cümhuriyet fırkası Beşiktaş kaza ocağının resmi küşadında iradı nutkeden Şükrü Beyin fırkamız namına söz söylemeğe hiç bir salâhiyeti yoktur. Kendiliğinden söylediği nutkun fırkamız efkârını asla temsil edemiyeceğini tasrih eylerim.

Umumî kâtip: *Nuri*

Yeni fırka

İstanbul şubelerine dün verilen talimat

S. C. Fırkasının Taksimdeki merkez bürosunda dün de ehemmiyetli bir faaliyet olmamıştır. Yalnız dün bütün teşkilâta bir tamim yapılarak riyaset divanı ve kâtibi umumîlik Ankarada bulunduğu cihetle meclisin fevkalâde içtimaı devam ettiği müddet zarfında bütün evrak ve muamelâtın doğrudan doğruya Ankaraya gönderilmesi tebliğ edilmiştir.

S. C. Fırkasının İstanbul belediyesi azalığı için tesbit etmekte olduğu esâmi üzerinde yeni bazı tadilât yapıldığı, listeye yeniden bazı kadın isimleri ilâve edildiği rivayetleri vardır. Maamafih bu hususta sıkı bir ketumiyet muhafaza edilmektedir. Diğer taraftan mülhakattan alınan malûmat fırkanın her yerde belediye intihabını kaybettiği, bütün faaliyetin semeresiz kaldığı merkezindedir.

Mevkuf İzmir gazetecilerinin muhakemesi

İzmir 24 —İzmir gazetecilerinin muhakeme günleri henüz malûm değildir. Yalnız Anadolu mesul müdürü İbrahim bey dün öğleden sonra ilk sorğuya çekildi. Mumaileyh ifadesinde kefaletle tahliyesini talep etmiş ve kendisini muhakemede müdafaa edeceğini bildirmiştir.

İbrahim beyin muhakemesine 30 Eylülde asliye cezada başlanacaktır.

Hizmet'ten Zeynel Besim, mesul müdürü avukat Bedri, Yeniasır'dan Behzat Arif, mesul müdür Abidin beyler dün sorguya çekilmişlerdir. Bunların muhakemesi ağır cezada görülecektir. Gazeteciler hasta bulunduklarından hapishaneden memleket hastanesin kaldırılmışlardır.

Sokakların tenviri

Sokaklara yeniden 500 lâmba konmasına dair İstanbul belediyesi ile elektrik şirketi arasında yapılan mukavele hükûmet tarafından tastik edilmiştir.

Bu 500 lâmba 18 ay içinde yerine konacaktır. Ancak şirketin tesisata başlaması için Avrupadan malzeme getirtmesi lâzımdır. Bu malzemenin bedeli 110 bin liraya yakındır.

Bu paranın sarfı için hükûmetin kambiyo müsaadesi vermesi icap eder. Hükûmet bu müsaadeyi verirse şirket derhal tesisata başlayacaktır. Müsaade bir müddet daha gecikirse o zaman şirket elindeki mevcut malzeme ile, günler tamamile kısalmadan fenerlerden bir kısmını olsun yerlerine koyacaktır.

Lehli talebe

Dün akşam saat 9 da Türkocağında, şehrimizde bulunan Lehli talebe şerefine bir çay ziyafeti verilmiştir. Ziyafette bazı davetliler de hazır bulunmuştur.

Sinemalar ve memurlar

Sinemalarda vazifeten bulunacak memurların adedi Vilâyetçe yeniden tesbit olunacaktır.

Spor

Son maçı da kazanmalıyız

Bu maçı da kazanırsak boş itirazların hükmü kalmıyacağı gibi maruf İtalya takımı (Ambrozyano) yu getirtebileceğiz

Peştenin III Ker takımı, Galatasaray, Fenerbahçe ve bu iki takım muhtelitile üç maç yapacaktı. Bu maçlardan ilk ikisi yapıldı: Galatasaray hasmına bir az fena bir takımla 3—1 mağlûp oldu. Eğer Viner Spor'un karşısına çıkardığı daha esaslı takımile oynasaydı galip gelmese bile daha iyi netice alabilmesi muhtemeldi. Fenerbahçeye gelince birinci devrenin tamamına, ikinci devrenin de bidayetine inhisar eden çok güzel bir oyun neticesinde Macar takımını 3—2 mağlûp etmeğe muvaffak oldu. Bu güzel galibiyet Peşte profesyonellerinin bittabi işine gelemezdi. Derhal hakemin oyunu beş dakika evvel bitirmesine itiraz ettiler. Onların fikrine göre: (son dakikalarda Fener müdafaası çok yorulmuştur, son on beş dakikada iki gol yaptıkları gibi beş dakika zarfında da beraberlik sayısının yapılmasına mâni yoktur.) Filvaki Fener müdafaası yorulmuştu ve maç tabütün gazetelerin kaydettiği gibi beş dakika evvel bitirilmiştir. Fakat bu hiç bir zaman Macarların bu beş dakika zarfında mutlaka ve mutlaka bir gol yapacaklarına delâlet etmez. Bunun için dir ki Salâhattin Beyin macı beş dakika evvel bitirmesi çok fena oldu. Didinilerek, uğraşılarak ve çokgüzel oynanarak hakedilmiş bir galibiyeti, hiç değilse Macar futbolcuların işlerine gelen bir telâkkiye göre haksız bir neticeymiş gibi bir hale düşürmeğe sebep oldu.

Bu beş dakkalık ihtilâfdır ki Fenerbahçe ve Galatasaray muhtelitinin bu cuma III Ker ile yapacağı maçın ehemmiyetini büsbütün arttırmıştır. Zira Macar futbolculardan tereşşüh eden idialara göre Fenerbahçe - Galatasaray muhtelitini kâfi bir farkla yenerek Fener'in galibiyetinin sırf o beş dakikanın neticesi olduğunu ispat edeceklermiş. Filhakika futbolda her şey olabilir. Fakat mantığa istinat etmiyen şeylerin olabilmesi yüzde bir iki ihtimal dahilindedir

Fevkalâde oyunlarile ilk devrede Macarlara üstüste üç gol atan Fener muhacimleri, belki de daha kuvvetli bir müdafaa önünde muhtelit takımda da aynen oynıyacakları için III Kerin muhtelite galip gelmek fikirlerini ben doğrusu neticesiz kalacak bir ümit addetmekteyim.

Hem onlar geçen günkü mağlûbiyetlerini unutturacak bir galibiyet elde etmek istiyorlarsa, emin olsunlar ki, biz de geçen günkü galibiyetimizi tetviç edecek ve kendilerine bazan bizim de şakayagelmez oyuncularımız bulunduğunu göstermek fikrindeyiz. Muhakkak addedebilirim ki muhtelit takımımız bu fikri tahakkuk ettirecek bir şevk ve gayretle oynıyacaklardır.

Muhtelitin tarzı teşkiline gelince, bana kalırsa, esas Fenerbahçe takımı Galatasaray'dan yalnız üç kişile takviye edilmelidir. Bu üç oyuncu da Avni Burhan ve Nihat'tır.

Mevsukan haber aldığımıza göre, bu son maçı da kazanacak olursak Fenerbahçe ve Galatasaray klüpleri halen muhabere bulundukları İtalyanın Ambrozyano takımını şehrimize getirtmek hakkında kat'î kararlarını verecelerdir. Şimdiye kadar şehrimize birçok Avusturya, Macar ve Çek takımları geldiği, halde son senelerde büyük bir terakkiye mazhar olmuş İtalyan takımları getirtilmedi. Bu itibarla İtalyanın en kuvvetli takımlarından madut (Ambrozyano) nun bir müddet sonra şehrimize gelmesine yol açacak olan bu cumaki maça hususî bir ehemmiyet atfetmemek kabil değildir.

Hulâsa her itibarla bu son maçı da mutlaka kazanmak lâzımdır ve şimdiye kadar tahminlerinde çok az aldanmış bir spor muharriri sıfatile şimdiden iddia edebilirim ki: kazanacağız.

Sadun Galip

Edirne futbolcularının Gümülcine seyahati

EDİRNE, 23 A.A. — Yunan Atlas klübü ile bir maç yapmak üzere Gümülcineye giden Edirne spor klübü bu sabah avdet etmiştir. Musabaka sıfıra karşı bir sayı yapan Yunan takımının lehine neticelenmiştir. Sporcularımıza büyük bir hüsnü kabul gösterilmiştir.

Güreş seçme müsabakaları

Güreş Federasyonundan:

25 Eylûl 930 Perşembe günü güreş seçme müsabakaları başlıyacaktır. Filiz ve en hafif siklet sınıflarda müsabaka yapmak ve diğer sınıflarda hazır bulunmak üzere bütün güreşçilerin Beyoğlu Halk Fırkasındaki mıntaka idman salonuna gelmeleri lüzumu tamim olunur.

Balkan atletizmine hazırlık

Balkan oyunları için hazırlanmakta olan atletler arasında Pazar günü saat 16 da Taksim Stadyomunda seçme müsabakaları yapılacaktır. Bilahare bir gûna müracaata mahal kalmamak üzere bu atletlerin levazımile saatte Stadyum da bulunmaları lüzumu tebliğ olunur.

Hiç beklenilmediği bir zamanda birdenbire zengin olmak ancak Tayyare Piyongo bileti almakla kabildir. Onun İçin:

TAYYARE PİYANGOSU

BİLETİNI ALINIZ.

3 ÜNCÜ KEŞİDE 11 TEŞRİNİ EVVEL 1930 DADIR.

Büyük İkramiye

40.000 Liradır

Samsun belediyesinden:

1 — 500-1000 ton hacmı istiabisinde bir mazot tankının inşaatı münakasa ve fennî şartnameleri dairesinde kapalı zarf usulile ve yirmi gün müddetle münakasaya konulmuştur.

2 — İhale 1 teşrini evvel 1930 cu çarşamba günü saat beştedir.

3 — Taliplerin izahat almak ve tekliflerini ona göre yapmak üzere belediyeye müracaat eylemeleri ilân olunur.

Ispirto ve ispirtolu içkiler inhisarı Umum müdürlüğünden:

1,500,000 adet boş şişe

Kapalı zarf usulile 8 Teşrinisani 930 tarihinde bilmünakasa alınacaktır. Taliplerin şartnameyi almak üzere Ticaret şubesine müracaatları.

MİLLİYET

MATBAASI

Avrupadan yeni getirdiği Tahta Hurufatla Büyük duvar Afişleri yapar. Her müesseseye elverişlidir.

Yeni senenin Kazanç Defterleri nefis surette basılmıştır.

Telefon İst 3911 - 2-3 Kitap kısmı

İstanbul Mahkemei Asliye Birinci Ticaret Dairesinden;

Müflis Şalcı Abbas Zade Ahmet Efendinin Göztepe'de Bahariye caddesinde 16-18 Nolu hanesi birinci arttırmaya talip zuhur etmemesi dolayısile ikinci satışa karar verildiği ve satışın 4-11-930 Salı günü saat 14 te mahkemenin iflâs odasında icra edileceği ve alâkadaranın satış şeraitini her gün öğleden evel mahkeme kalemine müracaatla öğrenebilecekleri ilân olunur.

Emvali metruke müdürlüğünden:

Satılık nısıf kâgir hane

Fenerde Tahtaminare mahallesinde Fenerkapı sokağında eski 86 yeni 92 numaralı kâgir hanenin Hazineye ait nısıf hissesi, bedeli dört taksitte ödenmek üzre 1742 lira bedeli muhammen ile 14/10/930 tarihine müsadif salı günü saat 14 de pazarlık suretile icrayı müzayedesi mukarrerdir. Taliplerin % 7,50 teminat makbuzlarile İstanbul millî emlâk müdüriyeti satış komisyonuna müracaat eylemeleri.

Hasan kuvvet şurubu

Avrupa'da birinciliği diplomalarla musaddaktır.

Zaafı umumi, kansızlık, romatızma, sıraca, kemik, damar, göğüs, ademi iktidar, verem, sinir hastalıklarına nafidir. Solgun kızlar ve delikanlılar, hastalıklı çocuklar, ihtiyarlar, büyükler her mevsimde istimal edebilirler. 60 kuruştur, Hasan ecza deposu

Muhterem Muallimlerimize

Ankara'da son defa içtima eden "Türkçe muallimleri„ kongresi tarafından kabul olunan esaslara göre tertip edilmiş olan edebiyat mualimi Kâzım Sevinç Beyin:

DİLİMİZİN GRAMERİ

(İlk mekteplerin 4 ve 5 inci sınıflarına)

ile Maarif müfettişlerinden (A. Fuat) Beyin ilk mekteplerin

YENİ HESAP DERSLERİ

Eserlerini kendisine has bir nefasetle

RESİMLİ AY MATBAASI

Tabetmişrir. Nümunelerini isteyiniz, İlk mekteplerin bütün kitapları seri olarak mevcuttur.

Istanbul Sıhhat ve içtimaî muavenet mudurluğunden:

Ankara, Konya, Çorum, Malatya, Adana, Kars, Erzurum ve Balıkesir doğum ve çocuk bakım evleri için alenî münakasa suretile 6 kalem tıbbî gida mübayaa edileceğinden taliplerin şartnameyi görmek üzere müdüriyet mutemetliğine müracaatları ve ihalenin eylül 29 uncu pazartesi günü olduğu ilân olunur.

Feyziye Lisesi

Kız ve Erkek — Istanbul - NİŞANTAŞI (Telefon: Beyoğlu 4039) — Leyli ve Neharî

Tam devreli Lisedir - İlk kısmı ve cocuk yuvası vardır

Talebe kaydına başlanmıştır

Her gün saat 10 dan 17 ye kadar, Nişantaşı'nda, Karakol karşısında bulunan mektebimizde ziyaret kabul olunur.

POSTA İLE MURACAAT edenlere tahriren izahat verilir

Istanbul Barosundan:

15-7-930 tarihli heyeti umumiye içtimaının devamı 25-9-930 tarihine müsadif perşembe günü saat onbeşe talik edilmiş olduğundan rüfekayı muhteramenin yevm ve saati mezkürda Baroyu teşrifleri rica olunur,

Ruzname:

Heyeti umumiye tarafından verilen takririn müzakeresinin devamı.

Zonguldak Maden mühendisi Mektebinde tesis edilen meslek şubesine

dahil olmak üzre müsabaka imtihanına iştirak edip ihrazı muvaffakıyet eden efendiler.

Esami		İmtihan olunduğu mahal	İsmi		İmtihan olunduğu mahal
Faruk	Efendi	İzmir	Cemalettin	Efendi	İstanbul
Hüseyin Edip	„	„	Turgut Hamdi	„	„
Baki	„	„	Ömer Orhan	„	Zonguldak
Hilmi	„	„	Fikret	„	„
Haydar Salih	„	„	Enver	„	„
İbrahim	„	Balıkesir	Zihni	„	„
Muzaffer	„	„	Zeki	„	„
Naci	„	„	Abdülkadir	„	„
Ali Sait	„	İstanbul	Rasim	„	„
Süleyman Sırrı	„	„	Cemil	„	„
Süleyman Ahmet	„	„	İbrahim Hakkı	„	Aydın
Fethi Barbaros	„	„	Rasim	„	„

İsimleri ve imtihan oldukları mahaller yukarda yazılı efendilerin 30/9/930 akşamı Zonguldakta isbatı vücut etmeleri ve beraberinde 1 palto, çamaşır ve hasarata karşı 5 lira getirmeleri ilân olunur.

Nafıa Vekâletindn:

Münakasasının kapalı zarf usuliyle 20-9-930 cumartesi günü saat 15 de icra edileceği ilân edilmiş olan Sondaj takımı ve eşyayı sairenin görülen lüzum üzerine münakasasının 5 teşrinievvel 930 pazar günü saat 15 te ayni şerait dahilinde olmak üzere pazarlık suretile Ankarada Vekâlet Mubayaa komisyonunda icra edileceği ilân olunur.

Tütün inhisar idaresi umumî müdürlüğünden:

1000 kilo marangoz tutgalı fil marka
2 No 250 kilo damga kurşunu No 1
3 No 1000 „ „ „ No 2
4 No 1250 „ beyaz sabun

Yukarda gösterilen dört nevi eşya pazarlık suretile alınacaktır. Sabunun evsaf ve şeraitini diğerlerinin de numunelerini görmek üzre teliplerin hergün ve pazarlığı için yüzde yedi buçuk teminatı muvakkate akçelerile 1 teşrinievvel 930 çarşamba günü Galatada mübayaat komisyonunda bulunmaları.

Müzayede ile satış

Eylülün 26 ncı cuma günü sabah saat 10 da BEYOĞLUNDA TAKSİMDE SIRA SELVİLER sokağı ağzında KRİSOVERGİ apartımanının 8 numaralı dairesinde bulunan maruf bir aileye ait nefis eşyalar müzayede suretile satılacaktır. Hakiki Viyana mamulatı ayrıca bir vitrini havi pelesenkden mamûl emsalsiz yemek oda takımı, Londranın meşhur (Maples) fabrikası mamulâtından markıtırili mavundan nadide İngiliz yatak oda takımı, Paris mamulatı bombe camlı bir vitrini havi Luyi XV salon takımı, ipekli ve moket perdeler tüller ile beraber, salamandr, çini ve demir sobalar, elektrik için bronz avizeler ve abajurlar, Kanton, Portugez, kristallı metal vesair hayli vazolar, hayli kristal parçalar, emsalsiz Viyana kahve takımı ma kutu, Alman mamulâtı şenfüme kütüphane ve etajerler, pelesenk ağacından mamûl kadın yazıhanesi, 3 parçadan mürekkep avrupa maroken takımı ve sair eşyai beytiye BİR ÇİFT SINE ATİK HALILARI Anadolu ve Acem halıları ve seccadeleri. Pey sürenlerden 100 de 25 teminat alınır.

Devlet Demiryolları idaresi ilânatı

1 Teşrinisani 930 tarihinden itibaren Erzurum - Sarıkamış hattı hariç olmak üzere şebeke üzerinde seyri serî ve seyri hafif nakliyatı için yeni tertip hamule senetlerinin kullanılmasına başlanacaktır.

1 — Talep edildiği takdirde mürsillere hamule senetleri nüshai saniyesi verilir. Ve keyfiyet hakkında hamule senedine meşruhat dercolunur.

2 — İşbu hamule senedi nüshai saniyeleri mürsil yedinde kalacak vesaikten olup muvasalat istasyonunda eşyanın mürselünileyhi tarafından tesellümünde bunların ibraz ve itasına lüzumu yoktur.

3 — İşletme nizamnamesinin ikinci bap ikinci fasıl beşinci maddesinin üçüncü fıkrası mucibince hamule senetlerinde mürselünileyhin adresi muayyen bulunmak lâzım geldiğinden hâmiline veya emrü havaleye irsalât yapılması kabil değildir. Bu itibarla hamule senedi nüshai saniyelerinde ciro kabiliyeti yoktur.

4 — Eşyasını geri almak istiyen veya mürselünileyhleri tebdil ettirmek isteyen mürsillerin işletme nizamnamesinin ikinci bap ikinci fasıl on dördüncü maddesi mucibince usulü veçhile tanzim edilmiş bir beyanname ve, almışlar ise, hamule senedi nüshai saniyelerine müsteniden ve münhasıran mahreç istasyonuna müracaatları meşruttur.

5 — Mürselünileyhler namlarına vürut eden eşyanın tesellümüne diğer bir kimseyi memur veya tevkil etmek isterlerse:

A) Her mevrude için hüviyet ve imzaları istasyonlarca malûm mürselünileyhler tarafından verilecek bir beyannameyi.

B) Bilûmum mevrudeler için ise Noterlikten musaddak daimî bir vekâletnameyi alâkadar mevrit istasyonuna ita etmekle kabıldır.

Keyfiyet, muhterem halkın malûmu olmak üzere ilân olunur.

* * *

Haydarpaşa gar binasının çatı ile çatı seviyesindeki kârgir aksamın tamiri kapalı zarfla münakasaya konmuştur.

Münakasa 15 birinci teşrin çarşamba günü saat 15 de Ankarada Devlet demiryolları İdaresinde yapılacaktır. Manakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarının aynı günde aast 14,30 a kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini 40 lira mukabilinda Ankarada ve Haydarpaşadaki idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

170 ton adi ve 55,5 ton İsveç demirinin kapalı zarfla münakasası 3 ikinci Teşrin 1930 Pazartesi günü saat 15 te Ankarada Devlet Demiryolları İdaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 14,30 a kadar Münakasa kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beşer lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada İdare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Kütahya - Tavşanlı hattı üzerinde köprü ören istasyonu civarındaki taş ocağından çıkarılacak 6000 M3 balastın kapalı zarfla münakasası 13 birinci teşrin pazartesi günü saat 15 te Ankarada Devlet Demiryolları idaresinde yapılacaktır. İştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 14,30 kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini 5 lira mukabilinde Ankarada Eskişehir ve Haydarpaşadaki idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Hatlarımızda kullanılacak olan 200,000 kayın; 40,000 meşe ve yine 9945 tane meşe makas traverslerinin ayrı ayrı münakasaları 12 birinci teşrin 930 pazar günü saat 15,30 dan itibare Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirâk edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15 e kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler bu üç münakasaya ait şartnamelerden her bir münakasaya ait olanı beşer lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada İdare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Devlet Demiryolları idaresine ait olup aleni müzayede ile icara verileceği gazetelerle ilân edilen Haydarpaşa garındaki büfe ve müştemilâtı ile ayrı olarak icar edilecek iskeledeki köşkün şartnamelerinde üç sene olarak gösterilmiş olan müddeti icarın bir seneye tenzil ve müzayedei aleniye dahi teşrinievvelin birinci çarşamba gününe talik edilmiştir. Şartnamelerin mevaddı sairesi aynen bakidir.

Taliplerin buna göre mezkûr günde saat on beşte Haydarpaşa işletme müfettişliği dairesine müracaatları lüzumu ilân olunur.

MAKİNE MOTÖR ELKTRİK MEKTEBİ

1—Tedrisata 4 teşrinievvel 930 cumartesi başlanıyor. Eski talebenin mektepte bulunmaları.

2— Ayni tarihte DİESEL ve MOTÖRLER şubesi ile ELEKTRİK ve TELSİZ TELGRAF şubelerinde tedrisata başlanacakttr.

3— İlk mektep mezunları için İHZARİ sınıflar vardır. Bu sınıfları bitirenler şubelere girerler.

4 — Orta mektep mezunları, doğrudan doğruya meslek şubelerine alınırlar. Bu şubelerin müddeti birer buçuk senedir.

5 — Mektep yalnız neharidir. Aylık ders ücreti 10 liradır.

6— Taşrada bulunan makinistlere muhabere ile ders verilir. Kayda başlanılmıştır. İzahat veya kaydolmak için:

Galata'da Çinili Rıhtım Hanı arkasında ve Loyd Triestino acentası karşısındaki mektebe müracaat edilmelidir.

ISTANBUL VİLÂYETİ DEFTERDARLIK İLÂNLARI

Satılık arsa: No. 14, Cami sokağı, Hüseyinağa mahallesi, Koca Mustafa paşa (Samatya şümendüfer ve tramvay istasyonlarına yakındır) 4 dönüm mıktarında, 4 sene ve 4 taksitte verilmek şartile 6000 lira. Satış kapalı zarf usulile, taliplerin 450 liralık teminat para ve ya mektuplariyle teklifnamelerini 11 teşrinevvel 930 cumartesi 15 te Defterdarlıktaki satış komisyonuna vermeleri. (R-380)

* * *

Satılık kâgir ev - No. 17/5 Sideris sokağı İmrahor İlyas bey mahallesi, Yedikule zemin katında bir oda bir matbah bir helâ, Birinci katta iki oda bir sofa, parası peşin verilmek şartile 700 liradır, Satış pazarlıkla 27 eylûl 930 cumartesi 15 Defterdarlıkta (R-287)

* * *

Satılık kâgir ev - No. 17/1 Sideris sokağı İmrahor İlyas mahallesi Yedi kule, alt katta bir oda bir helâ, birinci katta iki oda bir sofa parası peşin verilmek şartile 800 lira satış pazarlıkla 27 eylûl 930 cumartesi 15 Defter darlıkta. (R-286)

FRANSIZ TABİİ MADEN SUYU

VICHY CÉLESTINS

Damla - Şeker hastalığı - Alâmı mafsaliye

VICHY · ETAT MUSTAHZERATI

VICHY-ETAT TUZU — Vichy suları hülâsası, kalevi su yapmak için tabii tuz

VICHY-ETAT PASTİLLERİ — Yemekten sonra 2 veya 3 tane alındıkta Hazmi teshil eder.

VICHY-ETAT KOMPRİMELERİ — Bizzat hazmedici gazözlü suyu yapmak için.

Taklitlerden ve başka markolardan sakınınız.

Kör Çocuklar Sıhhat ve içtimaî muavenet vekâleti Sağır, Dilsiz ve Körler müessesesi müdürlüğünden:

Anadan doğma, yahut küçük yaşta her hangi bir ârıza yüzünden kör kalmış çocukların talim ve terbiyesi için küşat edilen İzmir sağır, dilsiz ve körler müessesesi kör talebe kaydü kabul muamelesine başlamıştır.

Kabul şartları: yaşları 8-12 olmak ve körlükten başka sari hastalıklardan salim bulunmak ve ileri derecede aptal olmamaktır.

Adres: İzmir Karşıyaka sağır, dilsiz ve körler müessesesi müdüriyeti.

NİŞANTAŞINDA

ŞİŞLI TERAKKİ LİSESİ

Telefon: Beyoğlu 2517

Teşkilâtını tevsi ederek "YUVA„ ve "İLK„ sınıfları ile "KIZ LEYLİ„ dairesini ittisalindeki (eski 15 inci mektep) binasına nakletmiştir.

LEYLİ NEHARÎ KIZ ERKEK

Ana - İlk - orta - lise

Sınıflarına talebe kaydetmektedir. Her gün 10 dan 16 ya kadar (Şekayık caddesinde Halil Rifat paşa konağında) müdürlüğe müracaat

MEYVE tozu gayet tatlı tabii müleyyin, sekersiz ve tuzsuz madeni müshildir. Eno's "Fruit Salt" tabii hazmı temin ve barsakları serbest tutar. Bas ağrısı, bulantı ve keyifsizliğe karsi müessirdir.

Sabah ve akşam bir su kadehi derununde bir kahve kaşığı alınır.

BILÜMUM ECZANELERDE SATILIR

"Fruit Salt" ve "Eno" isimlerile etiketli fabrikanın alâmeti farikasıdır.

Ticaret işleri umum müdürlüğünden:

30 ikinci teşrin 930 tarihli kanun hükümlerine göre teşkil edilmiş olan ecnebi vapur şirketlerinden (Kompani dö Navigasyon Pake) şirketi bu kere müracaat ederek şirketin Türkiye umumî vekilliğine şirket namına yapacağı işlerden doğacak bütün davalarda müddei, müddeaaleyh ve üçüncü şahıs sıfatlarile hazır bulunmak üzre (M. Loran Rebul ve şeriki) şirketini tayin eylediğini bildirmiş ve lâzım gelen vesaiki vermiştir. Keyfiyet tetkik edilerek muvafık görülmüş olmakla ilân olunur.

SEYRİSEFAİN

Merkez Acenta; Galata köp Başında; Beyoğlu 2362 Şul acentesi; Sirkeci'de Mühürd zade hanı altında. Tel.fon I 2740

Mudanya postaları

Idare Rıhtımından saat 9,3 da kalkarak Çuma, Çarşam Mudanya'ya ve pazar günle Mudanyaya uğrayarak Gem liğe gider ve gelirler.

Yalova

Pilâj ve kaplıcaları için

Cuma postaları

Köprüden:

S, D.	S, D.	S, D
8 00	9 00	21 30

Yalovadan:

S, D.	S, D.	S, D.
5 15	18 00	19 00

İSKENDERİYE sür'at postası

(EGE) vapuru 26 Eylül cuma 10da Galata rıhtımından kalkarak cumartesi sabahı İzmire varır ve İzmirden saat 12 de kalkarak pazartesi saat 10 dalskenderiye'ye varacak ve çarşamba İskenderiye'den kalkarak İzmir'e uğrayarak İstanbul'a 12 de gelir.

İSKEDERİYEDEN aktarma PORTSAİT için de Eşya kabul olunur.

Trabzon ikinci postası

[Ankara] vapuru 25 Eylül, Perşembe akşamı Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, İnebolu, Sinop, Samsun, Ünye Fatsa, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize Hopa'ya gidecek ve dönüşte Pazar iskelesile Rize, Of, Sürmene, Trabzon, Polathane, Giresun, Ordu, Fatsa, Samsun, Sinop, İnebolu'ya uğrayarak gelecektir,

NAİM VAPURLARI

İzmir Postası

Seri, Lüks ve muntazam

ADNAN vapuru Eylülün 28 inci pazar günü 16 da Galata rıhtımından hareketle (İzmire) ve Sali günü İzmirden İstanbula hareket eder.

Galata gümrük karşısında Sirkecide Fransez hanında 12numarada Umumî acantalığına müracaat. Telefon Beyoğlu: 1041

SADIKZADE BIRADERLER VAPURLARI KARADENİZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

İnönü

vapuru 28 eylül Pazar günü akşamı Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rizeye azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon:Istanbul 2134

YARDIM SANDIĞI

Her nevi rehinle Para verilir. Istanbulun her semtinde emlâk alınır ve satılır. Bahçe Kapı Selâmet Han ikinci kat No. 4-5 Telefon İst. 4262

Dr. A. KUTIEL

Muayenehane ve tedavil elektrikiye labratuvarı. Karaköy Topçular caddesi 34

DİŞ TABİBİ RIDVAN HAKKI

Galatasaray Aynalı Pasaj köşesinde küçük Parma Hanına naklctmiştir

Mes'ul Müdür: Bürhaneddin